Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):	Nielsen, Johan Moses Georg Hollard.; [Johan Moses Georg Hollard Nielsen].
Titel | Title:	Den kullede Greve : Originalt Skuespil i 5 Acter
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kjøbenhavn : trykt hos E. C. Løser, 1849
Fysiske størrelse | Physical extent:	[8], 119 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

PUBLIC DOMAIN

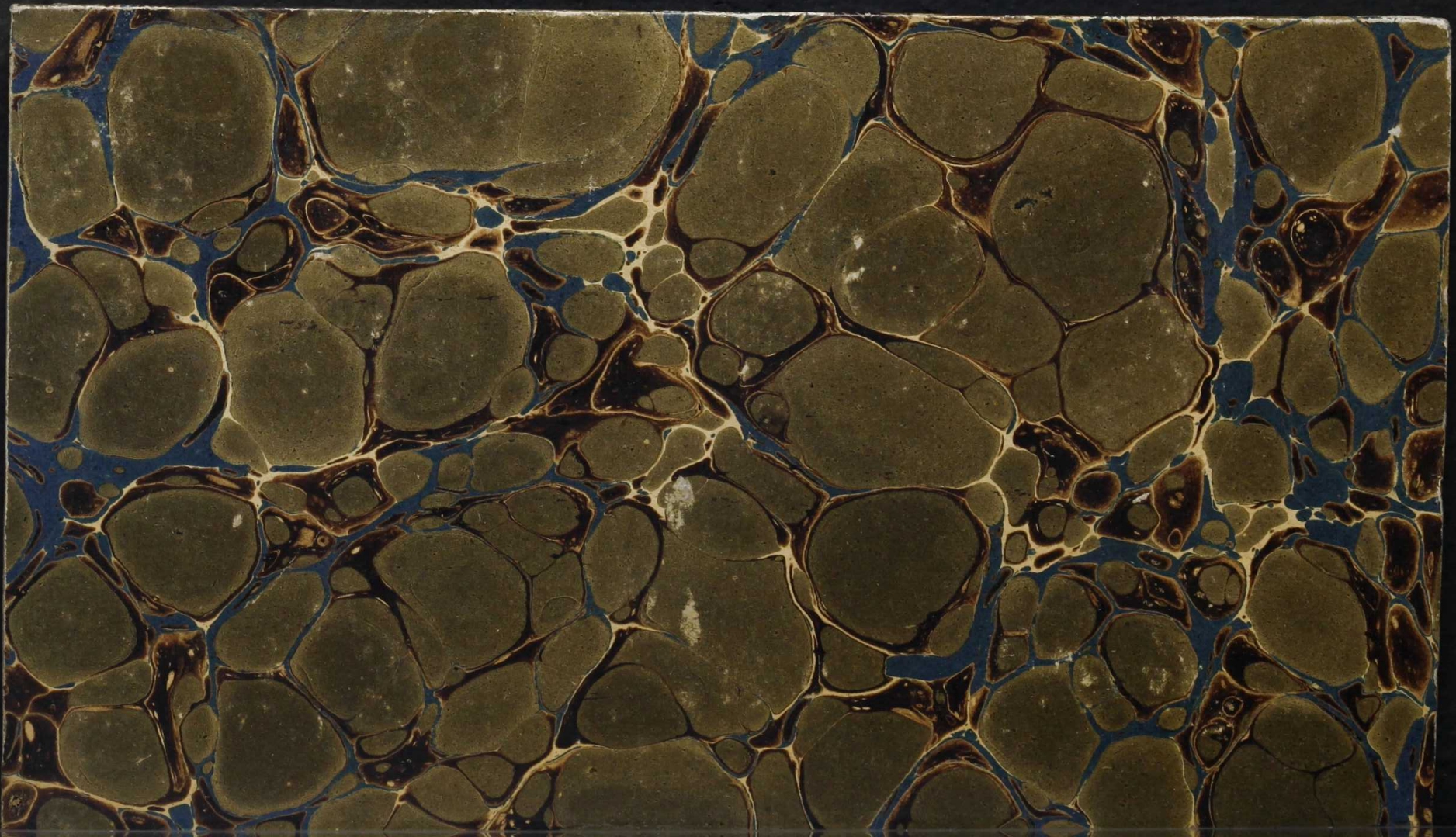

55. - 175.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130021108661

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Den kullede Greve.

Originalt Skuespil

i fem Acter.

Kjøbenhavn.

Trykt hos C. C. Løser, St. Kjøbmagergade Nr. 13.

1849.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Ode

til

Deres Majestæt

Kong Frederik den Syvende.

Engle, som vogte, naar Farer sig nærme,
Digterens Sjæl;
Engle, som sværmede for at beskærme
Menneskers Vel;
Engle, som bede for Dannemarks Krone,
Bød mig, Herr Konge! at gaae for din Throne.

Fremmede Skarer formørkede Norden
Kun som en Sky;
Kongen var stærk ved sit Danehof vorden —
Fjenden skal flye;
Stolte de Havfruer dandse paa Tillie,
Som i en Tryllekreds fængsle hans Villie.

Dannebrogs-Banneret hejnede Flaget,
Havenes Lyst;
Dannemarks Engel besjæled i Slaget
Heltenes Bryst;
Dødens Herolder, i flammende Vaaben,
Viste Forræderen Dommedag aaben.

Og da den kom under Klang af Basuner,
Engelens Værn,
Bævede Fjenden i sine Pauluner,
Faste som Jern;
Sky for sig selv og for Ilden og Sværdet
Fodfæstet gled og han flygted forfærdet.

Grunden bortsvævede under det kolde,
Vildsomme Blik;
Her er den skildret — for Geert og hans Trolde
Verden forgik.
Kongen var Dannemarks fasteste Støtte,
Kongen vil Kronens Forsvarer beskytte.

Allerunderdanigst

Forfatteren.

Personerne.

Valdemar Atterdag, Konge i Danmark.
Valdemar, Hertug i Slesvig.
Helveg, hans Søster.
Geert, Greve af Holsteen.
Henrik } Grever af Holsteen, Geerts
Nicolaus eller Claus } Sønner.
Niels Ebbesen, Ridder.
Fru Karen Bille, hans Moder.
Fru Jutta, hans Hustru.
Jomfru Guldborg, hans Datter.
Tyge, Biskop af Vensyssel.
Victoria, hans Frænde.
Stigot Andersen, Ridder, Drost hos Grev Geert og siden hos Kong Valdemar.
Keiser Ludvig af Baiern.
Keiserinden.
Grev Conrad af Oldenborg.
— Henrik af Schwerin.
— Claus af Teklenburg.
— Johan af Hoia.
— Gerhard af Hoia.
Wittinghoff, Marsk hos Grev Geert.
Claus Limbek, Ridder, Grev Geerts Statholder i Jylland.

Benedict von Ahlefeldt, holsteensk Ridder.
Thorgeir Danaskald, fra Island.
En Zigeunerhøvding.
Mirza
Zenobia } Zigeunerinder.
Tydske Fyrster og Fyrstinder. Et Krigsraad af Oberster.
Herolder. Bander af Landsknægte.

Handlingen i de første fire Acter foregaaer i Nørrejylland, fornemmelig i Randers; i femte Act i den keiserlige Borg Spandau. Tiden er Aar 1340.

Første Act.

Aften. En Mark, paa tre Sider omgivet af Skov.

Første Scene.

Zigeunertelt.

Zigeunerhøvdingen. Mirza.

Zigeunerhøvdingen. Hvad har du der, Mirza?

Mirza (holder et Barn i Veiret). Din Tjenerinde har en lille Datter af Mufti.

Zigeunerhøvdingen. Allah er stor, Mirza! Der er kun een Gud og Muhamed er hans Prophet, hvormange Gange end de Christne gyde Vand over vore og vore Børns Hoveder. Jeg drikker Viin, hvis det er sandt, hvad du siger, at dette Barn er en Datter af Mufti.

Mirza. Herre! Det er den hellige hvide Mands Blod, som rinder i Muhamedanerindens Datter.

Zigeunerhøvdingen. Du var en Houri for ham, Mirza! Men sig endnu engang, for at jeg kan troe det, om det var de hvide Mænds Ypperstepræst, som du meente.

Mirza. Ved Mahom! Det var de hvide Mænds Ypperstepræst, ja det var de hvide Qvinders!

Zigeunerhøvdingen. Var det ham, Mirza! som de kalde Biskop? Var det den hellige Stridsmand, der bærer en Kaftan som en Mufti, den forunderlig spidse Hue paa Hovedet og en Krumstav i Haanden med mange Zirater af Guld? Var det ham, der bærer et Sværd ved sin Lænd og drager ud paa Eventyr, som vi Andre, skjøndt han er klædt, som naar han læser i de Christnes Moskee?

Mirza. Ja det var ham.

Zigeunerhøvdingen. I din Røst er Henrykkelse, Mirza! Milde Prophet! Kan jeg troe, at jeg er bleven Hersker over den hvide Ypperstepræsts Barn og min foragtede Stamme en Frænde af de Christne.

Mirza. Jeg bærer Troens Engel paa min Arm. Nedlad dig til mig, o Herre! og tag Troen i dine Hænder.

Zigeunerhøvdingen (løfter Barnet op til sig). Forlang af mig, hvad du vil, Mirza! og undsee dig ikke!

Mirza. Mig er givet en let Gang, o Herre! og jeg kan naae mange af dette Lands Kirker i kort Tid. Du lade mig tage mit Barn, for at jeg kan gaae omkring og lade Barnet døbe i en Mængde Moskeer. De hvide Mænd og Qvinder give mig da mange skjønne Ting af dem, som de kalde Faddergave.

Zigeunerhøvdingen. Hvo er klog som Mirza? Gaa hvorhen du vil, men kom igjen og vær mægtigere end nogen af denne Stamme, ja end mig selv. Du har indpodet den røde og hvide Rose i mit Folks brune Stamme. Du har forædlet den, skjønne Mirza! og du skal være min Herskerinde istedetfor Zenobia.

Mirza. Herre! Det er, som jeg hørte Propheten tale.

Zigeunerhøvdingen (til en Zigeuner). Lad Zenobia komme! — (Zigeuneren gaaer). — Sid dig, Mirza! Sid ved min Side, tag Barnet og sig mig, hvorfra du kommer.

Mirza. Jeg var i Aftes hos Mufti. Der var skjønt som hos en Emir. Men i al hans Herlighed sad jeg som en Fange. Her i dit Telt, under aaben Himmel, her er jeg lykkeligere end en Dronning.

Zigeunerhøvdingen. Hvorfor sad du der, Mirza! og hvad vilde han? — (Mirza tier.) — Har du Intet at fortælle Skovenes Konge, som kjeder sig i sin Ensomhed? Vore Sybiller ere som Krønniker af Skind, naar de komme fra Ridderborgenes Fruerstuer, og vore unge Dianaer — det er Navnet, stolte Mirza! paa omstreifende Skjønheder — fortælle mig ofte saa lange Eventyr, at jeg maa svinge min Svøbe og lægge en Purpurstribe over deres Skuldre. Det giver dem Andet at tænke paa. Har Mirza Intet at sige mig?

Mirza. Vil du vide Hemmeligheberne fra Ypperstepræstens Huus?

Zigeunerhøvdingen. Mirza bør ingen Hemmeligheder have for sin Huusbond. For den Mand, som har sat dig ved sin Side, bør du aabne dit Hjerte.

Mirza. Jeg aabner det for dig, o Herre! men jeg lukker det for Bispen og Bispens. Hvad de betroe mig der, det skal ikke blive holdt hemmeligt her. Hans Eminenz, som de kalde ham, betragter mig desuden som en af de Stjerner, der ængste de Skriftkloge.

Zigeunerhøvdingen. Jeg tager min astrakanske Hue af for Biskoppen af Venusyssel. Han er som en Høvding for Beduiner, naar han streifer om med sine Strids-

mænd i Ørkenerne ved Vesterhavet. Men hvad vil han Mirza?

Mirza. Den store Emir, som boer hiinsides Eiderstrømmen, er gaaet over Floden og hærjer Landet med Ild og Sværd. Han skaaner ikke Oldinge, Qvinder eller Børn.

Zigeunerhøvdingen. Min Regjering ligner hans, som to Draaber Vand ligne hinanden. Men skaaner han os, Mirza? En god Forstaaelse var at vente mellem mig og Emiren, just fordi jeg kunde hjælpe ham at svinge Svøben over dette Folk, og dog maa jeg bestandig være paa Flugt gjennem disse Skove og Ørkener. Ved Prophetens Skjæg! Han gjør mig til en flyvende Mercur og det er dumt af Geert. Men du, Mirza! er forføreriſk som alle Qvinder. Du bringer mig paa Afveie. Nu til Sagen!

Mirza. Sagen er den, Herre! at Munkenes Mufti er opbragt paa Emiren og tragter efter Hevn over ham.

Zigeunerhøvdingen. Vil han leie Taterens Dolk? Han skal faae den for Guld?

Mirza. Det er ikke det, han vil. Han vil vide, hvorover Emiren grubler. Der er et hemmeligt Onde i hans Hjerte, som ofte hjemsøger ham med et vanvittigt Lune. Jeg har lovet Mufti, at jeg skal udforske alle Hemmeligheder i Emirens Liv. Du skal vide, Herre! at jeg kan finde alle Træk i et Menneskes Liv, om de end ere nok saa fine, og den kullede Greve skal blive som det afpressede Blad, hvoraf kun Aarerne ere tilbage.

Zigeunerhøvdingen. Er du som Dronningen af Zaba, Mirza! efterat hun havde vandret med Kong Salomon i Zions Haver, og veed dog ikke, at det hemme-

lige Onde, hvoraf Emiren lider, kun kan bestaae af de Syner, som følge med Morderenglen i Feldten? Det gaaer ikke mig bedre. De Døde, som vi lade ligge i Skove og Ørkener, de spøge ofte i mit eget Hoved.

Mirza. Jeg skal snart udspeide hans Livs Hemmeligheder og vise dig, at Mirza forstaaer sin Kunst.

Zigeunerhøvdingen. Du er værd, at jeg indvier dig til min Hustru. (Kysser hende.)

Anden Scene.

Zenobia. De Forrige.

Zigeunerhøvdingen. Zenobia! Du er som en falmet Blomst imod Mirza, der ligner en Keiserkrone. Herefter tjene du hendes Villie underdanig, ja du opfylde alle hendes Ønsker paa første Vink.

Zenobia. Hvad du er for en Mand, Mustapha!

Zigeunerhøvdingen (truer med Svøben). Du knyer? (Larm udenfor Teltet.)

Zenobia. Allah være lovet! Hevnen er over dit Hoved og jeg var dens Varsel. (Idet hun flyer, strømme Zigeunerinder ind i Teltet, med Tegn paa Forfærdelse.)

Tredie Scene.

Zigeunerhøvdingen. Zigeunere.

Zigeunerhøvdingen. Ere eders Vier ude at spærme? Stille her!

Den ældste Zigeuner. Stille og lad mig tale! Herre! Vi have seet en Skov af Landser. De blinke saa langt, som Øiet kan naae. Store Masser af Mennesker

bevæge sig over Høiene og udbrede sig paa Hederne. Det dundrer huult i Jorden og det er et Syn som det mørke Vesterhav med sine skumhvide Bølger. De sværme saa nær, at vi kunne øine Hjelmenes Fjerbuske, som rulle hen for Vinden. Fakler eller Flammer bekrandse Horizonten.

Zigeunerhøvdingen. Vi bryde op og flytte Leiren ind i en fjernere Skov. Jeg gaaer for at ordne Toget. Tag med, hvad her er! — (Høvdingen gaaer først, hvorpaa de Andre følge efter med Telt og Huusgeraad.)

Fjerde Scene.

Victoria. Ridder Stigot.

Stigot. Vel mødt, allerkjæreste Jomfru!

Victoria. Ja vel mødt, Hr. Ridder! Det var et reent Lykketræf. En Billet saa flygtig som eders eget Lune.

Stigot. Pardon, deilige Victoria! Den var skrevet ved Skinnet af Krigens Luer og i Statskunstens fineste Cabinet.

Victoria. Ja og med hemmelighedsfulde Charakterer, som der skulde meer end almindelig Skarpsindighed til at finde ud af. Er der ogsaa Statskunst i eders Hjertes Breve? Jeg har ikke forstaaet et Ord af det Hele, der er mig som en Gaade.

Stigot. Jeg maa tilstaae, at jeg ikke mere erindrer, hvad jeg skrev.

Victoria. Glemme, hvad man skriver til en Dame, I spøger slemt, Hr. Ridder? I vore Øine er det en Ridders vigtigste Tanker, som han lægger i saadanne Breve.

Stigot. Naade, skjønne Victoria! Grev Geert forstaaer at bruge al den Hukommelse, som man har.

Victoria. I gaaer i Tanker hos Grev Geert! Lad det undskylde eder da! Tanken er Ridderens Krone og han er skjønnest, naar han tænker. Men der stod ellers i eders Brev, om jeg kunde løse den Gaade, at da vi sidst spillede Shaktavl med Guldtærning, da vandt vi Begge.

Stigot. Jeg mener dog, at den Rune er lagt saaledes, at den er let at løse, og især for Victoria, som i dette skjønne Øieblik er min Genius. I dette Haab stevnede jeg eder hid, som en Skovens Fee, til hvis søde Tale kun disse hundredaarige Ege skulde være Vidne.

Victoria. Nu ja! Jeg kan løse den i mit Hjerte! men det er ogsaa Alt.

Stigot. I smiler med Alt, hvad smile kan. Al eders Skjønhed smiler. Det synes mig en Opløsning paa den mørke Tale, som naar Solen gaaer op en smuk Sommermorgen. Eders Blik spaaer Lykke og eders Følelse klæder sig i Purpur for at sige mig, at jeg vandt Eder, som jeg tilbad.

Victoria. Kjære Ridder Stigot! Det er Opløsningen, at vi Begge vandt.

Stigot. Victoria! Min Norne! Du et Speil for alle Qvinder! Ved Drotten dyre! I mit Hjerte staaer dit Navn med flammende Runer, som hverken Tid eller Evighed, hverken Mennesker eller Engle kan udslette.

Victoria. Maria, Guds Moder høre det, at jeg lover Dig min Tro.

Stigot. Hvad er sødere end din Røst, Victoria! Dine Ord ere som Alfer, der i Luften boe.

Victoria. Lad os gaae igjennem Skoven, for igjen at hilse disse tause Vidner til denne fortryllende Stund. Jeg er tilmode, som om jeg var blandt Feer og Alfer. Maaskee have Skovens hemmelighedsfulde Væsner hørt vore Ord og fornummet vor Glæde. I et Øieblik, som dette, har jeg Syner, som ere overnaturlige.

(De gaae).

Femte Scene.

Triumferende Dands af Alfer, som forsvinde, naar Stigot og Victoria komme tilbage. Dandsen udtrykker overvættes Glæde.

Sjette Scene.

Victoria. Ridder Stigot.

Stigot. Alfer! Det er dog nok kun Forestillinger, som svæve forbi de skjønne Qvinders Sjæl.

Victoria. Men nydelig er Forestillingen om disse Alfer, et lidet hemmelighedsfuldt Folkefærd, der er usynligt om os i Skove og paa ensomme Steder, og deler Menneskenes Glæde. Jeg har havt den i dette Nu, i denne fortryllende Stemning.

Stigot. Det maa man lade de skjønne Qvinder. Deres hele Maade at være og virke paa, var det endog kun at spille med Guldtærning for at vinde Hjerter, vidner om en Verden af nydelige Forestillinger. De leve i en Verden af Lysalfer.

Victoria. Jeg troer paa dem.

Stigot. Jeg troer dog hellere paa Amorer og Amoriner.

Victoria. Og hvem er Amoriner, thi hvo kjender ikke Amorer?

Stigot. Amoriner ere Væsner som Victoria.

Victoria. Hvilken Fremtid lover ikke denne Dal os! Hvor er her smukt, naar Vaaren kommer. Hvor bliver jeg let og lykkelig, naar jeg kommer ind i denne skjønne Dal, især under din Varetægt.

Stigot. Ja i Sandhed skjøn! Den er som Dalen Tempe i Grækenland. Den begeistrer et Hyrdefolk, og Guder og Gudinder, ja det hele Parnas taler i dens Luft og opfylder den med Syner, som fortrylle. Ja det forekommer mig, at her er et varmere Klima end udenfor.

Victoria. Det synes, som om end ikke Krigens Furie nænner at vanhellige den.

Stigot. Grev Geert nænner det. Hvis jeg kjender ham ret, da vil han ikke betænke sig paa at lade alle disse Træer gaae op i Luer, og at bestænke Dalen med Blod, naar han opdager den.

Victoria. Tys! Lad os ikke tale om dette Menneske paa denne Tid, og i dette stille og eensomme Paradiis. Hans blotte Navn bortskræmmer de lykkelige Væsner, som svæve usynligt her. Hans blotte Navn vilde fordunkle Dalens Skjønhed, om den end laae i al Sommerens Glands. Kjære Ridder Stigot! Hvor tør du være Drost hos ham?

Stigot. Skjebnen er i disse Tider gaaet ligesom en Hvirvelvind over Danmark og jeg er bleven hans Drost, uden at jeg egentlig kan forklare mig, hvordan det er tilgaaet.

Victoria. Jeg veed det. Jeg sværmede ellers ikke

med dig her under det danske Egeløv. Alle I rige Riddere bleve angst og bange, fordi Kongen rørte ved eders Rigdomme. Den arme Konge! De Ufri, Borger og Bonde, kunde Intet betale og han skulde jo dog bruge Skat til Land og Rige. Men I vare Fyrster paa eders Borge og vilde ikke vide af Kongens Skattefogder. Grev Geert skulde hjælpe Eder at jage Kongen i Landflygtighed. Han hjalp Eder heller end gjerne, for at I selv kunde falde i Tyrkens Hænder. Kjæreste Ridder Stigot! Hvor vare eders Tanker? I saae jo, at Grev Geert var en Barbar. Ridderstanden, siger man, er i Fare.

Stigot. Dersom jeg turde — men Træerne kunne have Øren — da vilde jeg betroe dig, at jeg, som hans Drost, virkelig befinder mig som i en Labyrinth.

Victoria. Jeg lovede dig just min Haand i denne Time for at lede dig ud af Labyrinthen.

Stigot. Og dog lader det sig ikke gjøre endnu, Victoria! Grev Geert gav mig Land og Borge. Jeg har ingen Grund til at forlade hans Fane, skjøndt det kan være farligt at følge den.

Victoria. Betænker du dig paa at forlade ham, naar Ridderstanden er i Fare? Eller vil du vente, indtil alle Riddere springe over Klingen og Ridder Stigot med?

Stigot. Tys, Victoria! Det kan være udspredt af hans Fjender. Ved den hellige Madonnas Skjønhed, som gjentager sig i dig! Jeg besværger dig — tal ikke mere om denne Sag! Han har en farlig Hørelse. Han kan høre, hvad der hvidskes i Ørkener og Skove. Det er bedre at tale om, hvornaar vi skal lade vort Bryllup boe.

Victoria. Alle Helgene gaae paa Raad om det

rette Øieblik. Det overlader jeg til dem. Ægteskaber stiftes i Himlen. Men giv mig din Haand paa, kjære Ridder Stigot! at du vil forlade Nelbebladet og følge det himmelske Dannebrog, saasnart du kan.

Stigot. Grev Geert har forlenet mig med fyrstelige Besiddelser og paa dem maa jeg vogte. Du skal være som en Dronning i Gudernes Land, det skjønne Grækenland, hvor Fyrsterne ikke regjerede over større Landskaber end dem, hvorover jeg er Herre.

Victoria. Det er jo ikke dit Land og dine Borge, som jeg har kjær. Det er dig selv, Ridder Stigot!

Stigot. Hvad er jeg, Victoria! uden mit Land og mine Borge?

Victoria. Hvad er du, min Drost! uden Dannebrog?

Stigot. Victorias Skjønhed forsoner alle Fornærmelser. Fyrster og Damer have frit Sprog.

(En Landsknægt viser sig dybt i Baggrunden).

Victoria. Jesus Maria!

Stigot. Hvad var der? Hvad blegner du for?

Victoria. For et Syn!

Stigot. Hvor?

Victoria. Hist — men alt forsvundet.

Stigot. Hvad var det for et Syn?

Victoria. En Rodkappe!

Stigot. Landsknægte! Saa er det ude med Dalen Tempe. Nu er her ikke mere Fred til at bestemme et Bryllup eller flette en Brudekrands.

Victoria. Hør!

Stigot. Krigsmusik og Krigssang. Vi ere sikkre bag disse Træer.

Syvende Scene.

Dybt i Baggrunden sees en Trop Landsknægte marscherende forbi. De synge og Nogle svinge Brandfakler. Man seer Luerne af brændende Huse, naar de ere forbi.

Ottende Scene.

Biskop Tyge. Victoria. Ridder Stigot.

Biskoppen af Vensysel. Du har gjort mig til en Apostel i Aften, Victoria! Fra Taarnet saae jeg et Glimt af disse Landsknægte og jeg maatte ud for at lede om dig.

Victoria. Min apostoliske Genius er overflødig — jeg har en Ridder til min Beskyttelse.

Biskoppen. Ridder Stigot!

Stigot. Som udbeder sig eders Velsignelse; thi da er den skjønne Victoria min Brud.

Biskoppen (til Victoria). Derfor var det altsaa, at du var Diana og streifede omkring i Marker og Skove. Hvad skal jeg svare?

Victoria. Dersom du vil adlyde mig, da skal du svare Ja.

Biskoppen. Strax paa Stedet? Hvorfor er I Drost hos Grev Geert, Hr. Ridder? Hvorfor følger I ikke den danske Ridderstands Fane. Man bereder sig paa Opstand overalt.

Stigot. Fordi Grev Geert er for mægtig. Lykken vil neppe følge Ridderstanden.

Victoria. Men Ridder Stigot har lovet, at han en smuk Morgen, naar Tiden kommer, vil lade Neldebladet fare og vise sig med sit Banner under det yndige Dannebrog.

Biskoppen. Jeg priser eder for, Hr. Ridder! at I er ingen Sværmer. Forstandens Majestæt er bedre end den fanatiske Følelse. Den vil i eders Hoved vide at beherske alle Omstændigheder og lede eder lykkeligt igjennem en farlig Tid.

Stigot. Naar I tænker saaledes, Hr. Bisp! da finder I det ikke underligt, at jeg er Drost hos Grev Geert.

Biskoppen. I er Lykkens Drost, Hr. Ridder! Det er klogt, og jeg indbyder Eder til at besøge eders Brud, for at jeg kan meddele min Velsignelse.

Stigot. Jeg har fundet min Lykkes Gudinde i disse Skove, som jeg nu maa forlade. Min Vaabendrager holder inde i Skoven. Næste Gang skal han holde i Bispens Gaard. Hos Grev Geert skal jeg være som en Argus med hundrede Øine, men altid opfyldt af Tanken om Victorias Skjønhed.

Biskoppen. **Pax dei vobiscum!** Jeg bliver tilbage for at iagttage, hvilken Vei disse Ildgjærningsmænd ville beskrive med deres Brandfakler. Det er uden tvivl Henrik Isern, Grev Geerts stridbare Søn og hans udtrykte Billede, som sværmer med sine vilde Bander i denne Egn. Vogt eder selv, Hr. Ridder! for mine Stridsmænd! De holde Vagt i Udkanten af Skoven og kjende eder maaskee ikke.

Stigot. Det var intet tyrkisk Fangenskab, om jeg faldt i Hænderne paa Biskoppen af Vensyssel. (Gaaer.)

Niende Scene.

Victoria. Biskoppen af Vensyssel.

Biskoppen. Ikke for Intet streifer altsaa Diana om i Mark og Skov.

Victoria. Eders Eminenz fordømmer ikke romantiske Eventyr. Det er min Trøst.

Biskoppen. Du behøver ikke at forsvare dig, Victoria! Du slægter mig paa, naar du elsker Rigdom og Forstand.

Victoria. Ja ikke sandt, Høiærværdige! Kun Skade, at jeg i mit Hjerte er en Hex, naar jeg slægter dig paa.

Biskoppen. For denne Fornærmelse meddeler jeg dig Aflad, min himmelske Pige! Overalt har jeg intet Hjerte for Fornærmelser af dig.

Victoria. Eders Eminenz har altsaa et Hjerte?

Biskoppen. Ja for dig, Letsindige! som ved dit blotte Smiil skaber Hjerter, hvor der ingen er.

Victoria. Letsindige? O tag dette Ord tilbage, min høie Frænde! De hellige ti Bud tordne bestandigt i mine Øren, saa at jeg skjælver hemmeligt, som om Sinai Bjerg forfulgte mig overalt — (brister i Latter) i sit flammende Costume.

Biskoppen. Tag ikke Sinai Bjerg paa dine Skuldre, Victoria! Det er en Byrde, som overgaaer menneskelige Kræfter. Lad dem flytte Bjerge, hvo som vil! Naar

du vil bevare din Skjønhed, maa ingen Byrde hvile paa dit Sind.

Victoia. Det skal aldrig skee. Besidder jeg nogen Skjønhed, skal jeg vaage over den, som Dragen over sit Guld, lige fra min Isse til min Taa. Kun Tiden alene, den grumme Tid, skal faae Lov til at tage den fra mig.

Biskoppen. Men see, Victoria! see, hvor de vilde Bander sværme.

Victoria. Ha! De afbrænde Borge og Byer.

Biskoppen. Det brænder overalt, saa langt som Øiet kan naae. Det er et glimrende Syn, men Elendigheden, som glimrer. Geert af Holsteen er Flammernes Dæmon.

Victoria. Han er stoltest i Mørke.

Biskoppen. Ja han er Mørkets Fyrste. Jeg lod ham glimre, som han vilde, naar han ikke havde nedstødt mig i sit skrækkelige Fængsel. Men denne Forsmædelse vil jeg hævne. Victoria! Vil du være Hævnens Aand.

Victoria. Jeg vil være den grusomme Fyrstes Nemesis, min Fader! Det er en Gudindes Ære. Han skal ikke ustraffet have nedstødt min Frænde i sit Fængsels Helvede.

Biskoppen. Men det er farligt, Victoria! Skjælver du ikke ved Tanken om, at du skal nærme dig ham som en Nemesis.

Victoria. Tal aldrig om Frygt, men kun om den Maade, hvorpaa jeg skal hævne dig. Jeg kunde, om jeg skulde, støde Dolken i hans Bryst. Ingen troer mere paa Amazoner! Ha! Desto sikkrere skal jeg ramme hans Hjerte.

Biskoppen. Saaledes har jeg aldrig seet dig før, Victoria! Det er atter et glimrende Syn og du er selv stolteſt i Mørke. Verden har havt en Judith.

Victoria. Og vi have en Holofernes i dette skjønne Land. Er det din Villie, min Fader! da skal jeg vide at fortrylle den holsteenske Greve; men Fortryllelsen skal koste ham hans Liv.

Biskoppen. Nei, Victoria! En saa farlig Plan kunde mislykkes og du er for stolt til at offres. Vi To, min himmelske Pige! have ingen Grund til at fordre hans Blod. Vi tilhøre Freden; du, fordi du bærer den qvindelige Toga, jeg, fordi jeg bærer den apostoliske. Jeg har alene Ret til at martre hans Sjæl, fordi han martrede min. Det ville vi. Der var Tider, da min Aand forvildede sig i det mørke Fængsel. Mon ikke hans Hjerne kunde forvildes? Han har Øieblikke, da Samvittighedens Furie forfølger ham med Sjæleangst. Lad Zigeunerinden Mirza sige dig hans Sjæls Hemmeligheder! Du som er indviet i Taternes mystiske Videnskab, du kan martre ham med en smilende Mund, med din skarpe Tankes Kulde, mens dine Øine funkle og dine Læber glode. Forhex ham med dit qvindelige Trylleri! Dands for ham som Herodias's Datter, saa at hans Hoved fortumles! Og spaa ham af din hemmelige Kundskab hans uundgaaelige Skjebne, ligesom Pythia, det delphiske Orakels Præstinde, spaaede Oldtidens Fyrster.

Victoria. Ja jeg vil gjøre som du siger. Jeg vil være en Furie, som forfølger ham og en Nemesis, som straffer ham. Jeg vil martre hans Hjerte med Forjættelsen om en Kjærlighed, som udspringer fra et dødeligt Had.

Naar han seer mig og hører mig, skal han bæve af Fryd, men hvergang skal jeg efterlade Dødens Kulde og Helvedes Qvaler i hans Bryst. Er det godt, naar det er saaledes?

Biskoppen. Victoria! Da er du Hevnens Aand. Men hvo kommer?

Victoria. Dine Stridsmænd have taget min Ridder til Fange.

Biskoppen. Lykkalige Brud!

Tiende Scene.

Biskoppens Riddere og Mænd. Ridder Stigot. De Forrige.

Biskoppens Vaabendrager. Herre! Vi bringe eder en Ridder til Fange, som er af dansk Byrd.

Biskoppen. Hvi tage I danske Riddere til Fange?

Vaabendrageren. Denne er Drost hos den kullede Greve.

Biskoppen. Da følge I mig til min Borg, Hr. Ridder!

Anden Act.

Sal paa Slottet i Randers.

Første Scene.

Grev Geert. Et Krigsraad af Oberster.

Geert. Vi ville holde Rastdag her i Randers, mens de flammende Landskaber knage og brage. Jeg kan med Sandhed sige, at jeg har antændt Nørrejylland i alle fire Hjørner. Skovbranden forfærder mig næsten selv. Det er mig, som om jeg skulde indebrænde. Hvad Virkning har Ilden viist?

Den ældste Oberst. Mørke Ansigter!

Geert. Jo mørkere jo bedre! De mørke Ansigter sige, at vi ere Danmarks Herrer.

En anden Oberst. Her er et Folk, der seer ud som Trælle, men kalde sig Bønder. De boe i Jordhytter og trælle for en Smule Brød fra Riddernes Bord. Disse arme Djævle troe, at eders Naade er Verdens Herre. Vore Landsknægte have dem til Latter, før de spidde dem og deres Børn.

Geert. Jeg kjender det Troldepak. Men dette Rige var for to hundrede Aar siden Adelsbøndernes Himmerige. Her var en Kong Valdemar den første, som var en virkelig Carolus Magnus i Norden. Han gav Adelsbønderne store Friheder for at de skulde danne Krigsmagten tillands og tilvands. Det danske Folk skulde have en

krigerisk Opdragelse. Danmark skulde være et Sparta. Planen var stor, men Adelsbønderne bleve Landsforrædere. De brugte deres store Friheder til at tilvende sig selv Landets Indtægter, bygge befæstede Borge og herske over Kongerne. Deres Vaabenkunst var ikke Riget til Ære. Ved den undertvang de Landets mindre mægtige Bønder og gjorde sig dem underdanige. En eneste Ridder Lancelot kan jo indjage Skræk i en vaabenløs Hærskare. Ridderne spillede Herrer i Landet. Nu er jeg Herre. De skulle føle min Vælde, disse Landsforrædere. De have selv banet mig Vei. Efter Kong Valdemars Plan var Danmark et uovervindeligt Rige.

Den tredie Oberst. Men dette Rige synes i det sidste Aarhundrede at have tabt sig mere og mere.

Geert. Det troer jeg nok, naar Ridderne myrdede de Konger, som prøvede paa at optage Valdemars Plan. Ville I vide, hvordan disse Landsforrædere bare sig ad i Krig, behøver jeg blot at fortælle eder Kong Erik Menveds Skjebne. Det var næsten lykkedes ham at erobre Sverrig, da en stor Mængde danske Riddere, af Frygt for at Kongen skulde blive dem for mægtig, og bestukne af svensk Guld og gyldne Løfter, uden videre forlode Hæren og bragte Kongen i Livsfare. Da vore Hjelpetropper frelste ham ud af denne, sammensvore Landets tolv fornemste Riddere sig imod hans Liv; men dog dengang uden Held. Saaledes gaaer det til i dette Land. Jeg maatte selv liste for disse Landsforrædere. Jeg bekræftede i Hertug Valdemars Navn alle Riddernes Friheder; men jeg var saa fornuftig at ophæve deres Forpligtelser i Krig. Jeg deelte Rigets store Lehn imellem de første Rigsraader

og disse Mennesker udnævnte mig til Feldtherre for den danske Hær, som de havde indblæst en oprørsk Aand. Ved at handle i Riddernes egen Aand vandt jeg fast Fod i Landet. Jeg passede paa. Danmark er en skjøn Magt. Jeg vil svække den for evig og benytte mig af Omstændighederne til at sammensmelte Slesvig og Holsteen.

Den fjerde Oberst. Det klinger, som om eders Naade holder Dom over disse Fyrster paa de danske Ridderborge.

Geert. De have saa tit holdt Dom over deres Herskere. Nu holder jeg Dom over dem. Der bør være lutter tydske Slotsherrer i Danmark. Det fordrer alene min Statskunst.

Den femte Oberst. Ingen Ridder har mødt for Danmark paa dette eders Naades Triumftog.

Geert. Kun Ridder Bugge til Hald. Hans Banner flagrede et Øieblik med nogen Anstand, men dalede som et Stjerneskud. Danmark har ingen Ridder —

Den sjette Oberst. Og ingen Bønder, men Trælle, som korse sig og flye i Hobetal for en Landsknægt. Dette Pak er ganske rigtigt til Latter. Er det eders Naades Villie, at der skal holdes nogen Mandstugt her?

Geert. Slet ingen. Mine Landsknægte ere Helte. Lad dem straffe disse umælende Mennesker, fordi de vovede at nægte mig Skat og at fornærme mine Skattefogder. Lad dem hente mig Magt og Ære, og saa i alle Guders Navn plukke Roser fra Qvinderne og Guld fra Mændene! Lad dem tørste efter timeligt Gods, disse Helvedes Knægte! fordi det er deres eneste Løn. Lad dem

myrde og plyndre, siger jeg; lad dem skjænde og brænde, fordi de vove deres eget Liv som glubende Ulve. Hungrige Maver ere for Cimbrernes vanslægtede Efterkommere.

Den syvende Oberst. Eders Naade tillader altsaa, at vi brandskatte Landet for at forsyne Hæren —

Geert (reiser sig og drager Sværdet i Tanker). Og eder selv. Ja I vide jo, at det fremmede Land maa bekoste mine Krige. Seire mine Krigsfolk, da faae de Løn nok der; men dræbes de, da slipper jeg frie for at betale dem. Tag Landsknægte med eder, og drag ud og brandskat og brænd, saalænge der er Guld og Korn i en Egn. Borgen er for eder ikke fornemmere end Hytten. Forsyner eder selv, fordi min Vaabenkunst glimrer ved eder!

Den ældste Oberst. Hvad eders Naades Vaabenkunst fordrer, det vide vi Oberster alle. Det er en Lykke at være indviet i den, og vi ere stolte af eders Naade som af en uovervindelig Seierherre. (Obersterne gaae).

Anden Scene.

Wittinghoff. Geert.

Geert. Du har ladet mig vente, Wittinghoff.

Wittinghoff. Eders Naade er ikke vel opstaaet.

Geert. Nei! Natten er en fordømt Opfindelse af denne Verdens Skaber. Denne Dødens Stilhed er et sandt Helved, forfærdeligere end alle Djævles Hyl. Og saa er der disse blodige Drømme eller Syner, som Gud lader skabe endog i et kronet Hoved. Hvo der vidste, hvad det var at sove sødt! Men jeg ligger ofte med aabne Øine og har mørke Øieblikke, i hvilke jeg skjælver af dødelig

Angst og bæver som i Helvede selv. Der er Skikkelser i Mørket, Wittinghoff! som ikke lade sig forjage.

Wittinghoff. Give Gud, at Ridder Hartvig aldrig var født og at jeg kunde toe mine Hænder!

Geert. Du kan kun toe dem i Blod, Wittinghoff!

Wittinghoff. Men det anstaaer ikke Fyrster at gruble. Lysets Skikkelser maa forjage Mørkets!

Tredie Scene.

Hertugen af Slesvigs Drabant. De Forrige.

Drabanten. Min Herre, Hertug Valdemar af Slesvig, lader hilse den høibaarne Fyrste og Herre, Grev Gerhard af Holsteen! Hans Naade er stødt til Hæren med det slesvigske Banner og alle sine Mænd.

Geert (oprømt). Hertug Valdemar her? Hils min høibaarne Frænde, at jeg Ingen seer hellere end ham.

(Drabanten gaaer).

Fjerde Scene.

Geert. Wittinghoff.

Geert. Du har Ret, Wittinghoff! Det var en Lysets Skikkelse. Nu gaaer Alt efter Ønske.

Wittinghoff. Hendes Naade sender fra Itzehoe dette Brev, skrevet med hendes egen høie Haand.

Geert. Høie Haand! Lad see!

Wittinghoff. Denne Haandskrift minder eders Naade om mangen yndig billet d'amour som den har prydet.

Geert. For tredive Aar siden, da Hendes Naade var Prindsesse af Werle, greb jeg efter det lilliehvide Pergament, som efter en svævende Engels Vinge. De rosenrøde Charakterer, som med en sindrig Kunst vare tegnede paa Pergamentet, vare mægtige til at fortrylle. Mit Hjerte flammede som Vesuv. Mine Tanker vare som Troubadourens Drømme, naar han sværmer omkring i Myrthernes og Blomsternes Paradiis og indaander Neapels milde og lykkelige Luft.

Wittinghoff. Hvormegen Ære gjør det ikke eders Naades Smag! Prindsessen af Werle var Festens Dronning ved alle Tourneringer og Ridderspil. Hun var en Datterdatter af en dansk Konge og hendes usigelig milde Skjønhed bestyrkede det Sagn, som gaaer om de danske Fyrstinder, at de nedstamme fra selve den guddommelige Freia.

Geert (lægger Brevet ligegyldigt tilside). Men husk, Wittinghoff! at det er tredive Aar siden! Var hun dengang istand til at fortrylle, saa er hun nu istand til at kjede. Dengang ødslede hun med Smiil; men nu ødsler hun med Rynker. Selv den prægtige Skrift er blevet rystende, og Charaktererne skinne ikke mere i Purpur, men de ere prentede i simpelt Sort og see ud som en Liigskare, der bærer Interessen for Hendes Naade til Graven. Det er kjedeligt, at der intet Middel er imod en Fyrstindes Alderdom, selv om hun er viet til Grevekronen paa en blaa Fløielspude.

Wittinghoff. For Fyrster er der netop Raad imod dette Onde, og jeg veed et, som virker strax. Der har her aabenbaret sig en ung Qvinde under overjordiske Betingeler. Ingen veed, hvo hun er eller hvorfra hun kommer.

Men hun gjør Figur som en Fee, ja Synet af hende virker endog forfinende paa Værkstedernes Philistre. De lade Arbeidet hvile og glemme deres burleske Vittigheder, naar hun gaaer forbi.

Geert. Hendes Gang?

Wittinghoff. Hun gaaer som Terpsichore, den yndige Dandsens Musa, og hun er klædt som en Fyrstinde, men med en Smag, som Amor selv har dicteret, og i Farver, der harmonere som Regnbuens. For sin Person fandt hun de Vises Steen, da hun digtede sig dette phantastiske Klædebon, og hun er idetmindste forsaavidt en Fee, men som for eders Naades Skyld forvandler sig til en Dandserinde, der paa en guddommelig Maade forstaaer sin skjønne Kunst.

Geert. Hvad behager? Har du truffet nogen Aftale?

Wittinghoff. Det kostede Overtalelse at formaae hende til at dandse for det forsamlede Hof; men det lykkedes mig dog. Ved Jupiter! Jeg maatte opbyde en ciceronianst Veltalenhed for at seire over alle hendes Argumenter. Hendes Aand har ligesaa mange faure Ord til sin Tjeneste, som Madonna har Engle. Jeg tænker at arrangere en meget smuk Aften, min Fyrste!

Geert. Du kan besvare dette Brev paa mine Vegne, Wittinghoff! Jeg har vigtigere Ting at tænke paa.

Wittinghoff. Skal jeg lade Hendes Naade vide, at her har aabenbaret sig en Fee, som er i Besiddelse af Tryllemidler imod Fyrstinders Alderdom?

Geert. Du skal svare min Gemalinde paa den fine Maade, som er dig egen, at jeg har Nok i mine egne

Drømme og kan ikke befatte mig med Andres. Hun er ængstelig for min stolte Henrik Isern, fordi hun har drømt, at han ikke kan staae sig for det cimbriske Sværd.

Wittinghoff. Og Ingen skal dog som Prinds Henrik forstaae at tugte dette halsstarrige Folk.

Geert. Ingen, end ikke jeg selv. Han svarer alle dem, som bede om Naade: „min Fader har tugtet eder med Svøber, men jeg vil tugte eder med Skorpioner".

Wittinghoff. Det er intet Evangelium, som Prinds Henrik forkynder. Men Menneskene ere heller ingen Evangelier værd.

Geert. Det er en Helvedes Knægt! Jeg har Ære af ham, Wittinghoff!

Wittinghoff. Unægteligt, min Fyrste!

Femte Scene.

Ridder Stigot Andersen. De Forrige.

Geert. Ved den hellige Jomfrue! I er en farlig Fjende for min Christendom, Hr. Drost! Naar jeg seer eder, da drømmer jeg om de græske Halvguder. I mangler blot Hjelmen med den vaiende Fjerbusk; thi hvis man kan troe Homer, Digternes Konge, saa gik Halvguderne ikke med Huer af Fløiel.

Stigot. Og naar jeg staaer for eders Naade, drømmer jeg om, at jeg er et Syn for Guder, hvor uanseelig jeg end er i mig selv. Fyrsterne paa Jorden, skjøndt de leve under menneskelige Betingelser, ere dog høit ophøiede over andre Mennesker, fordi de bestemme deres Skjebne. Ja ved Jupiter! ligesom Guderne i Olympen.

Geert. End har Ingen lynet i Danmark uden Jupiter og jeg. Mine ildsprudende Jernslanger ere som Gudens Tordenkiler. Da Romernes Guder ere gaaede af Brug, saa betragt mig som Jupiter.

Stigot. Eders Naade har opnaaet Guders Magt, men eders Venner skjælve.

Geert. Hvem?

Stigot. De Riddere, som indgik Forbund med eder imod Kong Christopher.

Geert. Laurits Drost og Ludvig Marsk? Thi Hertugen af Halland er jo død.

Stigot. De bede eder at formilde den strenge Krig. Ridder Niels Ebbesen er en Sværmer. Det fortvivlede Folk strømmer til hans Banner.

Geert. Skulde jeg frygte en Partigænger, Ridder Sti? Han er fortørnet, fordi jeg gav eder een af hans Gaarde.

Stigot. Eders Naade har givet mig Land og Borge. Just derfor bør jeg advare eder om Faren. En hemmelig Sammensværgelse er i Gang imellem de fredløse Riddere og dem, som frygte for at blive det. Naar eders Naade gaaer mildere frem, baade imod Borg og Hytte, da tør jeg indestaae for, at eders Henstgter sikkrere ville lykkes.

Geert. Hvad klage I over her? Det gik langt anderledes til i Ditmarsken, hvor jeg lod Kirkerne tilmure og Blytagene smelte over Mennesker, som flygtede derind. Det kostede mig selv nogle tusinde Mand. Men det er min Maade at føre Krig paa, og den kan jeg ikke forandre, Ridder Sti! fordi eders Venner skjælve for de Lehn,

som jeg selv har givet dem. Hvor ere de? Hvi kommt de ikke selv?

Stigot. En stor Mængde danske Riddere ville forøge den glimrende Skare, der omgiver eders Naade, saasnart de ikke mere behøve at frygte for deres Besiddelser. Men Drost Lauritz Jonsen er gammel og svag.

Geert. Lad ham skynde sig at døe! Jeg har lovet Benedict von Ahlefeldt hans Lehn Langeland.

Stigot. Den danske Ridderstand er netop i Fyr og Flamme, fordi den paa denne Maade ikke troer sig sikker paa sine Borge.

Geert. Det ligger i min Statskunst og den maa jeg forstaae. Jeg er Herre her. (Ridder Stigot gaaer).

Sjette Scene.

Hertug Valdemar af Slesvig. Grev Conrad af Oldenborg. Henrik af Schwerin, Claus af Teklenburg. Johan og Gerhard af Hoia. Statholderen Claus Limbek. De Forrige.

Geert. Velkommen til Krigens Eventyr. Hr. Hertug! Kommer I for at modtage Danmarks Krone, da er den nu i min Haand.

Valdemar. Jeg vilde sige eder Tak, min høie Frænde! dersom Erindringen ikke forbød mig det. Men jeg har været Konge nok, saavidt jeg veed. Krone og Purpur ere skjønne Ting; men skjønnere ere gode Dage. Jeg veed, hvad det betyder at tjene for Konge hos I Herrer Grever af Holsteen.

Geert. Jeg var jo kun Rigsforstander og Formyn-

der, Valdemar! Et Kongerige er ikke at foragte. Det blode Hyrdeliv er mindre sømmeligt for en ung Fyrste.

Valdemar. Konge under eders Naade?

Geert. Ja i den Alder, Valdemar! Jeg førte dig frem paa alle danske Landsthing og lod dig hylde, da du kun var et tiaars Barn. Men nu er du 25 Aar og en Hertug, myndig over det skjønne Slesvig.

Valdemar. Jeg erindrer endnu tydeligt Danehoffet i Viborg. Jeg var kun en liden Drrng, da jeg stod med Kongekaaben paa, og et Kong Valdemar tonede mig imøde, som jeg ikke forstod.

Geert. Jeg maatte tage dig ved Haanden, da du var i Begreb med at klappe i dine smaa Hænder over al den kongelige Ære, som dig vederfores. Du husker sagtens ikke, at jeg maatte tilhviske dig et Stille, for at du skulde aflade at hoppe og dandse ved de pragtfulde Optrin, som afverlede.

Valdemar. End kan jeg kun huske, at jeg var stolt af min lille Kongekaabe.

Geert. Men Scepter og Krone kunde jeg ikke dengang give dig. Nu er det anderledes, Valdemar! Nu skal du staae som en Mand med de kongelige Attributer.

Valdemar. Jeg har en Frænde, som kan give mig Kongeriger! Men den hele Herlighed varede kun i tre Aar og jeg bar dog ikke den skjønne Krone. Skal jeg nu kroues?

Geert. Det ærgrede mig nok, at du ikke dengang kunde blive det; thi uden denne Ceremoni var Kongemagten dog ikke fuldbaaren. Det var en forvirret Tid. Kong Christopher flygtede med Kronen, du bar Kongekaaben og

jeg førte Scepteret. Men nu vil jeg give eders Naade Danmarks Krone. Dog maa I derfor afstaae mig Fyrstendømmet Slesvig.

Valdemar. Mit skjønne Lehn! Mit arkadiske Gottorp! Ja jeg vil opoffre dem for den kongelige Krone! Nu er det Alvor! Jeg bringer eders Naade det Brev fra Aar 1326, hvormed I selv, forestillende min Person, forlenede Grev Geert og hans Arvinger til evig Tid med Fyrstendømmet Slesvig — (udslaaer Brevet). — See hvor ziirligt de underdanige Munke prente os for Fyrster! De Djevle sidde med en Engels Taalmodighed og pensle. Jeg holdt det ikke ud. — Det er et skjønt Segl, som eders Naade har brugt paa mine Vegne. Paa denne Side er kun min Hjelm med sine krumme befjedrede Horn. Men her paa denne sidder jeg paa Thronen i kongelig Dragt og Prydelse. Hvilken Herre har jeg ikke været, da jeg var elleve Aar. Da kunde jeg give min Frænde Hertugdømmer!

Conrad af Oldenborg. Tillad mig nærmere at betragte dette Document, der er saa skjønt, at det er mig, som jeg bør have det i Hænder.

Valdemar. Vil Fyrsten af Oldenborg tage mig Danmark ud af Hænderne?

Conrad. Hvor ere de skjønne, de kongelige Segl! Hvor ere de klare og nydelige, disse Indtryk i det hvide Vox! eders Naade er meget ophængt, dog ikke med kongelige Forretninger, men i røde og grønne Silkelidser.

Valdemar. Forelsk Eder ikke formeget i Danmark, Hr. Greve! Det er farligt.

Henrik af Schwerin. Jeg troer, at Hertugen af Gottorp bliver skinsyg —

Claus af Teklenburg. Over et Rige, som end ikke tilhører ham paa Papiret.

Geert (udstrækker sin Haand). Det er paa Tide, at jeg udbeder mig denne **constitutio Valdemaria**. Det er ikke alt Guld, som glimrer. Vi ville kaste den paa Ilden, mine Herrer!

Johan af Hoia. Men den er jo et Brev paa, at det hellige romerske Riges Genius stræber imod Nord —

Gerhard af Hoia. Og den byder Rigsfyrsterne at bøie sig for eders Naade, som for Rigets Formerer.

Geert. Den er et Brev paa at opløse den gamle Forbindelse mellem Danmarks Rige og Provindsen Slesvig; men paa denne Maade gaaer det ikke an. Der kan i Tiden opstaae Fjender af mit Huus, som ville sige, at jeg som Rigsforstander og Hertug Valdemars Formynder tilegnede mig Hertugdømmet Slesvig. Ja de kunne sige, at Lauritz Jonsen Drost, Ludvig Albertsen Marsk og Hertug Knud Porse kun vare Oprørere, som jeg indgik Forbund med, og at Erkebisp Carl af Lund og Rigets Biskopper, som med dem have stadfæstet den arvelige Forlehning, vare Mænd, der lode sig bestemme efter Guldvægt og svege deres Troskabseed til Kongen, da de skulde betale Skat. Den hele Forlehning gik jo af sig selv ind, da Kong Christopher kom tilbage fra sin Landflygtighed. Bort altsaa med dette Pergament! — (kaster det paa Ilden med Spidsen af sit Sværd og udstrækker det). Dette seierrige Sværd er min Ret til Danmarks Krone. Det er en glimrende og

uimodsigelig Grund; men Kronen er eders, Hertug Valdemar! — (Fyrsterne bøie sig.)

Limbek. Jeg bør melde eders Naade, at jeg har gjort Jagttagelser, som bebude en almindelig Opstand.

Geert. Opstand imod mig? Opstand imod Legioner af Landsknægte og hele den slesvigske Magt? Vi ville ud at holde Mandtal og Mønstring. Disse umælende Mennesker forsone sig heller med Beelzebub end med den tydske Tone. Dette halsstarrige Folk kalder kun Hevnens Sværd end eftertrykkeligere over sig. (gaar).

Syvende Scene.

Den store Sal paa Slottet.

Ridder Stigot. Biskoppen af Vensyssel.

Stigot. Her ere vi sikkre. De ere ude at holde Mandtal og Mønstring.

Biskoppen. Biskop Svend er flygtet. Man siger til Keiserens Gaard, til Prinds Valdemar, for at bede ham herind. Jeg fører imidlertid Hyrdestaven her.

Stigot. Oprigtig kan dog Forsoningen med Geert ikke være. Han lod eder længe vansmægte i Fængsel. Jeg troer, at han var skinsyg paa den stridbare Biskop af Vensyssel, som gik med Sværd ved Belte, drog ud paa ridderlige Eventyr og herskede som en Fyrste i sit Stift.

Biskoppen. Hans Haand har hvilet tungt paa dette indviede Hoved. Han foregav at handle for Kong Christopher, da han overfaldt mig og kastede mig i Taarnet. Hevnens Engel kom i en pavelig Banstraale over Land og Rige. Ja jeg kan sige, at Himlens Vrede var i

de holsteenske Brandfakler, som Grev Geert svang over e Folk, der taalte en saadan Misgjerning. Over i et Aar havde jeg vansmægtet i det mørke Taarn, da jeg en Dag nedslog Fangevogteren og undveeg til Paven i Avignon. Jeg bævede af Fryd, da jeg saae den apostoliske Majestæts Fortørnelse over Mishandlingen. Jeg skulde vel vogte mig for at formilde den hellige Fader, hvis Øine lynede, da han hørte mig. Hvad skyldte jeg Tyrannen, som krænkede mig saa dybt, eller et Folk, som taalte det? Jeg kunde kun tænke paa mig selv. Pave Benedict var min Ven. Han smilede ad de Klager, som skulde undskylde mit Fangenskab, og han gjorde sig med mig lystig over den hellige Enfold, som var i disse Klager. Vi hævede Interdictet og aabnede Kirkerne for Folket, da jeg fik mit Stift igjen. Saaledes er det at røre ved den apostoliske Nimbus.

Stigot. Geert var en anden Nebucadnezar. Victoria advarede mig nok. Det er vist, at han vil gjøre den danske Ridderstand fredløs og landflygtig. Han har sagt mig i mine Øine, at alle Danmarks Slotsherrer skulde være tydske Riddere.

Biskoppen. Det ligner ham.

Stigot. Hertug Valdemar af Slesvig skal bestige Thronen, men Geert selv vil være Hertug af Slesvig og Holsteen.

Biskoppen. Det er **constitutio Valdemaria**, som gaaer igjen! Denne Bastard af et Brev saae Lyset i Nyborg Anno **1226**, **Scholasticæ** Dag.

Stigot. Eders Eminenz var udentvivl ikke med at underskrive det forræderiske Brev?

Biskoppen. Jeg fulgte Strømmen, Stigot! En Bispestav er en Tryllestav, hvad Kongen end hedder og hvad Riget end lider. Hvad vandt jeg ved at bortkaste den? Jeg saae Geert og de Store at dele Rigets Lehn imellem sig? Skulde jeg lade mig udlee af disse Herrer? Imidlertid seer det slemt ud, at Biskoppen af Vensyssels Navn staaer paa dette Brev. Det ærgrer mig.

Stigot. Jeg kan trøste Biskoppen af Vensyssel. Geert er klog som Dæmonernes Fyrste. Han har idag kastet Brevet paa Ilden.

Biskoppen. Har han brændt Valdemars Constitution, da har han vaaget over sin egen Ære. Ved Christi Blod! Det var dog engang en Ild, som Dannemænd kan rose ham for. Det forekommer mig, Hr. Ridder! at jeg opstaaer som en Phønix af disse Flammer.

Stigot. Nu beraaber han sig paa sit seierrige Sværd.

Biskoppen. Det er en farlig Tid!

Stigot. Skal han tilrane sig Slesvig? Skal han banlyse de danske Riddere fra de danske Borge?

Biskoppen. Geert er istand til Alt.

Stigot. Dødsengelen burde skrive et **Mene tekel urphasin** allevegne, hvor han gaaer ind, var det endog i Herrens Tempel.

Biskoppen. Hvad mener I, Hr. Ridder?

Stigot. Han bør døe.

Biskoppen. Ridder og Bonde sammensværger sig overalt. Jorden bæver under ham, hvor han gaaer.

Stigot. Hvo vil kunne gjennemtrænge hans Phalanxer af Landsknægte? Nei, Hr. Bisp! Øieblikket er

farligt. Lad ingen Tid spildes! Lad ham døe i Stilhed! Lad ham døe ved Gift!

Biskoppen. Ved Gift?

Stigot. Ved Trylledraaber, som Nemesis virker. Vi knuse kun den Magt, som vil knuse os.

Biskoppen. Hvor tør I tale saa?

Stigot. Vi ere sikkre nok her. Lad mig hviske eder et Ord i Øret! Han nyder gjerne Sacramentet den Dag i Morgen, naar Biskoppen af Vensyssel vil give ham det. Eders Eminenz administrerer Sacra her og jeg er endnu Drost. Men jeg hører Trin. Vi maae gaae lidt tilside. (De gaae ud af modsatte Dørre.)

Ottende Scene.

Victoria. Benedict von Ahlefeldt.

Victoria. Her?

Ahlefeldt. Her, min Terpsichore! skal der dandses.

Victoria. Denne Borg bør dømmes til Baalet.

Ahlefeldt. Eders Skjønhed burde dandse i et Feepallads.

Victoria. Det er igjen for luftigt, Hr. Ridder!

Ahlefeldt. Man maa komme paa den Tanke. Eders Skjønhed glimrer i de meest zarte og fortryllende Farver. Den illuminerer for mig. Der er en Lysglands i eders Øine, som kaster Luer i mit Hjerte, ja som lod mig forglemme at spørge eder, om denne simple Sal kan være et Tempel for Dandsens Musa.

Victoria. Man kan dandse paa en Bjergtinde, men ikke i en Afgrund. Denne Sal er kun en Hule.

Dog lad gaae! Min Kunst triumferer jo, dersom det lykkes mig at bringe Hoffet til at glemme Salen for Dandsen.

Ahlefeldt. Men eders Kunst ophøier denne Hule til et Tempel og et Tempel bør indvies. De milde Guder give at jeg vidste, om eders Skjønhed kan bevilge et Kys naar man tilbeder eder.

Victoria. Jeg kan bevilge en Latter, Hr. Ridder!

Ahlefeldt. Lattermilde Amorine! Hvorfor er den Amorsbue saa uforlignelig skjøn, som eders Læbers deilige Omrids danner? See den hviler paa Purpur, paa et Altar for Gudens Ild, og det var denne Herlighed, som fristede mig. Skylden er paa eders Side.

Victoria. Enhver Mand, Adel eller Uadel, har ondt af en stakkels Piges Læber.

Ahlefeldt. Der er vort Paradiis.

Victoria. I er en Slange, Hr. Ridder! en grusom Frister. Men jeg tilgiver Eder. Enhver ung Mand er en Miphistopheles, naar han er ene med en ung Pige, som er saa ulykkelig, at hun har et mildt Die. Vi bør derimod forestille Sødernes Majestæt.

Ahlefeldt. Stolte Pige! I ahner ikke den ubeskrivelige Lykfalighed, som ligger i det hemmelighedsfulde Kys.

Victoria. Saadanne Ahnelser befatter jeg mig ikke med.

Ahlefeldt. Søde Uskyld! Saadanne Ahnelser ere Sjælen i Livet. Saadanne Ahnelser ere meget sædvanlige i de ahlefeldtske Ahner.

Victoria. I har overskredet Loven for den gode

Tone, Ridder Ahlefeldt! og jeg vil straffe eder. Eders Ahner — men det kjeder eder nok at tale om dem.

Ahlefeldt. Mine Ahner — hvad vil I dem, skjønne Amorine?

Victoria. Hvor have de hjemme — thi Ingen kjender dem her i Landet?

Ahlefeldt. De ere saa gamle som Stiftet Hildesheim og den tydske Stad Alevelde. Men en af vore Stamfædre laae i Feide med Landsherren og hans Borg blev stormet og han flygtede med Husets Penater til Holsteen. Der har vort Stamtræ fæstet Rod i et Aarhundrede, men nu er jeg i Begreb med at omplante det paa dansk Grund.

Victoria. Hvilken Ære for dette Land!

Ahlefeldt. Jeg veed ikke, om eders Skjønhed aander Virak eller Gift. Det er maaskee en Lykke for mig, at jeg i dette Øieblik kun har Øie for den guddommelige Amorsbue, som er over eders Læber. (knæler) Lad mig knæle for dette Altar for Kys! Jeg beder eder, lad mig offre derpaa!

Victoria. Der ere Læber af høiere Adel, Ridder Ahlefeldt! som tillige ere langt skjønnere.

Ahlefeldt. Skjønnere end eders — det lader sig ikke tænke.

Victoria. Og med denne utidige Smiger kommer I ingenvegne, dog formodentlig kun, fordi jeg hører Nogen nærme sig. (Ridderen reiser sig.)

Niende Scene.

Biskoppen af Vensyssel. De Forrige.

Victoria. Afvæbnet, Ridder Ahlefeldt! Himlen sender en af sine Mænd til min Beskyttelse —

(declamerende til Biskoppen)

Udrust dig med det hellige Kors!
Her er en Mephistophel.

Biskoppen. Jeg var Vidne til at Fristeren knælede. Men Victorias Forstand er et Forsvarsvaaben, hvormed hun saarer sin Fjende, idet hun beskjærmer sig selv. Jeg tør frit overlade hende til sig selv. Opfyld eders Pligt som hendes Chevalier, Hr. Ridder! og før hende til sit Hjem. Hun vil udentvivl forberede sig til i Aften.

Ahlefeldt. Var jeg en Mephistopheles, da gav eders Eminenz hende ikke i min Magt.

Victoria. Og jeg lod mig heller ikke bortføre.

(De gaae.)

Tiende Scene.

Ridder Stigot. Biskoppen af Vensyssel.

Stigot. Hvor ere de frække mod vore Damer, disse Lykkeriddere!

Biskoppen. Ja, Hr. Ridder! De ere inspirerede af Troubadourerne fra Provence. De forstaae Amouretten.

Stigot. Jeg zittrede af Harme over, at jeg ikke turde vise mig. Var han her, da blinkede mit Sværd imod hans Bryst.

Biskoppen. Over den uskyldige Spøg! Han maa jo ikke vide, at vi vare usynligt tilstede.

Stigot. Lovet være Paris og Boulogne! Jeg veed at improvisere en Tvekamp, uden at angive den egentlige Grund. Men eders skjønne Frænde, en Ridders Datter og en Ridders Brud, skal jo dandse her? Hvad vil det sige?

Biskoppen. Det er en Hemmelighed.

Stigot. Men det bliver ingen Hemmelighed, at hun har givet sig til Bedste for Grev Geert og hans Hof.

Biskoppen. I giver eder jo selv til Bedste for Grev Geert og hans Hof.

Stigot. Frygtede jeg ikke for hans Hærskare af Landsknægte, kunde jeg vende mit Sværd imod Tyrannens Bryst.

Biskoppen. Det lod sig bedre forsvare, end at forgifte Kirkens hellige Kar.

Stigot. Jeg mærker, at mit Forslag har mishaget eder. For Guds Skyld! Er han ikke en Nebucadnezar? Og I synes slet om mit Forslag?

Biskoppen. Saa slet, Ridder Stigot! at jeg kunde røbe eder for Geert selv.

Stigot. Røbe mig? Hvad tænker I paa, Munk? Jeg forfærdes, hvorhen jeg seer. Dumdristige! I tvinger mig til at vende mit Sværd imod eder selv. Træk og forsvar eder! — (Han trækker og gaaer los paa Biskoppen, som har draget sit Sværd, men idet han støtter det til Jorden, afvæbner han Stigot med Kæmpestyrke.)

Biskoppen. Gaaer I fra Sands og Samling, Ridder Sti?

Stigot (tagende Sværdet op). Munk! Munk! Mit Hoved er jo i Fare. Forsvar eder eller sværg, at I vil tie! —

Biskoppen. Spar eders Hidsighed, Hr. Ridder! Det er naturligt, at jeg afskyer eders Forslag.

Stigot. Er dette Middel ikke brugt før? Er Geert for god til at skaffes hemmeligt af Veien? Er han ikke Landets, Ridderstandens, Menneskenes Fjende?

Biskoppen. Ingen kan forsvare at bruge dette Middel. Men paa en vis Maade kan jeg benytte eders Forslag, og det var det, som jeg vilde sige eder før. Jeg kunde hvidske Geert en Djævel i Øret. Jeg kunde betroe ham, at han skulde tage sig ivare for Kirkens Kar og Ridderstandens Pokaler.

Stigot. Og hvad vandt I derved til Frelse for Riget og Ridderstanden?

Biskoppen. Rigets og Ridderstandens Frelse er en verdslig Sag, som ikke vedkommer mig. Derimod bør Geert ikke ustraffet have martret mig i sit Fængsels Helvede. Da Interdictet blev hævet, udstedte jeg vel et Brev paa, at al Strid imellem Geert og mig skulde være forbi; men jeg kunde dog hævne mig ved at paaføre Geert denne Sjæleangst. Dog — jeg har udtænkt en anden Hevn.

Stigot. En anden Hevn?

Biskoppen. Han skal faae en Nemesis over sig, som forstaaer at være det. Victoria skal være hans Nemesis.

Stigot. Victoria?

Biskoppen. Spørg mig ikke mere. Jeg vil hellere gaae end friste eder. Frygt ikke for mig! Jeg skal

være taus som Graven og gaae i Forbøn for eder hos den Madonna, som er i mit Huus; thi haardt har I forsyndet eder imod mig. Vedbliv at være Lykkens Drost! Farvel!

Ellevte Scene.

Ridder Stigot (alene).

Lykkens Drost! Ja! Jeg skal følge Lykkens Fane! Men det er Kunsten at see den i dette Mørke. En hemmelighedsfuld Brud — Geert, min høitflyvende Fyrste og Herre, imod et fortvivlet Folk og en fanatisk Adel — Niels Ebbesen — Niels Ebbesen med sit stolte Ridderforbund, hvorfra jeg har udelukt mig selv. Ha! hvor finder jeg ud af disse Forhold, hvoraf ethvert er en Labyrinth! Prinds Valdemar er det almindelige Nødraab i disse Tider. Diet paa ham da, Stigot! Prinds Otto staaer imellem ham og Thronen, hvis Geert vover sig videre. Bort med Prinds Otto! Funden er de Vises Steen!

Tolvte Scene.

En Have.

Victoria. Mirza.

Victoria. Du traf mig i en god Stund, Mirza! Disse holsteenske Riddere ere frække. Jeg maatte flye til denne Have for den tydske Ridder Ahlefeldt.

Mirza. Man behøver ikke at flye for Tydsken, naar man er Qvinde.

Victoria. Hvad veed du om Emiren?

Mirza. Først maa jeg sige eder, at store Ting have tildraget sig i Taternes Leir, siden jeg saae eder sidst.

Victoria. Store Ting?

Mirza. Jeg er bleven min Stammes Dronning.

Victoria. Eders Naades Tjenerinde! Ja see hvilken Turban og hvilken Dragt! Er du stolt af denne Ære, Mirza?

Mirza. Om jeg er stolt af at herske over Skovenes Konge! Ja saalænge det varer.

Victoria. Det er smukt af en Dronning, at hun ikke glemmer sin fordums Veninde.

Mirza. Ak! Naar en adelig Jomfru lader sig see, da bliver der ikke andet tilbage af Dronningen, end en stakkels omstreifende Taterske med sine Spaadomme og sine Sandsagn. Jeg har besynderlige Ting at sige eder om den grumme Emir.

Victoria. Dæmp din Røst, Mirza! Endog imellem denne Haves Træer kunne der være Trolde eller Nympher, som kunne høre os.

Mirza. Emiren var en fattig ung Fyrste, som kun tænkte paa at blive Erkebisp i Bremen, da han om Morgenen gik i en Skov ved Eiderstrømmen. En Munk, som hed Euphemio, gik her i Veien for ham og spaaede ham, at han skulde blive en mægtig Fyrste, naar han opgav at stræbe efter Bispekaaben. Fra den Tid af ophørte han at læse i Skrifterne og stirre i Stjernerne og var Ridder med Liv og Sjæl. Ridder Hartvig forærede ham Vaaben og Heste.

Victoria. Det var smukt af Ridder Hartvig.

Men Spaadommen er mig dog kun vigtig. Lad mig erindre Navnet Euphemio.

Mirza. Men endnu var han Fyrste uden Fyrstendømme. For at vinde Land myrdede han og Ridder Hartvig en Hertug, som de kalde Adolf. Det foregik en Nat paa Segeberg Slot. Men Emiren er ikke saa stærk som Mændene af vor Stamme. Tanken om den døde Mand gjør ham ofte vanvittig.

Victoria. Det troer jeg nok! Store Gud! Hvor var han med al sin Viisdom en Daare! For Segeberg gav han sin evige Salighed — for jordiske Sandskorn gav han Himmelens Stjerner — for en Fyrstekaabe gav han Engelens Klædebon — for et lidet Diadem gav han Livsens Krone! Stakkels Gerhard! Selv om det var for et Keiserdom har du handlet som en Daare. Ja jeg vil være din Nemesis?

Tredie Act.

Sal paa Slottet i Randers.

Første Scene.

Geert (alene).

Var jeg ikke Greve, saa vilde jeg være Spion. Mine Speidere offre mig Mennesker, som om jeg var en af Hedningenes Guder, og de blive Menneskekjendere ex professo.

Anden Scene.

Grev Geert. To Herolder (med Vaabenkappe og Sølvstav).

Geert. I komme fra Ridder Niels Ebbesen? Hvad sagde han, da han saae Holsteens Vaaben?

Første Herold. Herre! Der var Fanatisme i hans Blik.

Geert. Men hvordan var han i sit Væsen?

Første Herold. Kun stolt, men saa stolt, at vi syntes at fornemme Nordpolens Kulde.

Geert. Hvad svarede da den strenge Ridder?

Første Herold. At han vilde følge os strax. Han havde selv et Ord at tale med eders Naade.

Geert. Hvormange Riddere og Knægte rede med ham herhid.

Første Herold. Fyrretyve Ryttere fulgte hans Banner. Han venter ude og han synes utaalmodig.

Geert. Lad ham vente! Jeg maa have den nøieste Kundskab om denne Mand. Hvor gik det eder paa hans Borg?

Første Herold. Man førte os ind paa hans Borg med tilbundne Øine og vi fik først Synet igjen, da vi stode i hans Ridderſal, overfor ham og hans Familie. Selv stod han midt i Salen, med en Ridderkaabe over sine Skuldre, og med Haanden hvilende paa sit tunge Slagsværd. Hans Skikkelse var athletisk. Han saae ud som en Mand, der baade kunde og vilde slynge sine Modstandere til Jorden. Han bød os end ikke at træde fra Døren. Men vi lode ham føle, at vi kom i en stor Fyrstes Navn. Vi gik frem og talede i en stolt og bydende Tone, men det rørte

ham ikke. Eders Naade tage det ikke ilde op, men denne Mand i fuld Rustning — det var et Syn, som maatte bringe alle stridbare Hjerter til at banke. Øverst i Salen stod en liden Gruppe af Qvinder, som vare saare skjønne og som neppe syntes at aande, med mindre det skulde være den speilklare Deeltagelse, der var i deres ædle og tillidsfulde Miner. Ja jeg vover at bekjende, at det førstegang var mig tungt at røgte en Herolds Embede, da jeg saae den Bekymring, som var over disse Damer.

Geert. Du er for stor en Ven af Damer. Du nedlægge din Vaabenkappe og din Sølvstav. — (Til den anden Herold) — Ingen Sværmerier og ingen Lovtaler! Meld mig, hvad der videre foregik!

Anden Herold. Vi gjorde, som I havde befalet, Herre! Vi stevnede ham til at indfinde sig hos eders Naade. Da var det, at den strenge Ridder lod sig nøie med at svare, at han selv havde et Ord at verle med eder. Damerne bleve nu synligt blegere. Vi stode virkeligt imponerede. Ingen talede mere til os. Kun en zittrende Røst klang fra Husets Frue. Hun sagde til sin Herre: „Forglem ikke, Niels! at begjære frit Leide!" Vi overgav ham derpaa eders Naades Leidebrev, som han modtog med en Stolthed uden Grændser.

Geert. Og da I gik?

Anden Herold. Besvarede Ingen vor Hilsen. Vi bemærkede kun, at Damerne droge et dybt Suk og bleve fuldkommen blege. Udenfor Salen bleve vore Øine atter tilbundne. Ingen Protest hjalp. Den strenge Ridder Ebbesen har fürskaarne Kæmper, som tie og handle.

Geert. Det er dog engang en Ridder, som er værd at klæde i Skarlagen og Pelsværk.

Anden Herold. Disse nordiske Mænd ere kolde som Landets Luft og haarde som Staal. Det er vist, Herre! at de kun sværme for at offre eders lyse Hoved til Dødens Mørke.

Geert. Ridderborgene skjælve for mig. Jeg veed det.

Anden Herold. Og Riddernes Fanatisme er voret ved den Fare, som eders Naades Jernslanger bringe over Ridderskabets tusindaarige Glands, der forhen var det eneste Klædebon for Kampens Aand.

Geert. Fra hvem har du denne Tirade, Herold?

Anden Herold. Overalt fra disse Borge.

Geert. Hvad veed du om hemmelige Forbund?

Anden Herold. Ridder og Bonde sammensværger sig og de Sammensvorne forsamle sig paa et Sted, som Ingen endnu har kunnet opdage. Det synes, som de forsvinde i Jorden.

Geert. Du varsler ilde, Herold!

Anden Herold. Ikke jeg, Herre! men dette Folk.

Geert. Du blegner.

Anden Herold. For eders Vrede, strenge Herre!

Geert. Du skulde have holdt op at varsle.

Anden Herold. Herre! Jeg torde ikke.

Geert. Du blege gustne Hofmand, med det falske Smiil om Læben, som neppe veed, hvad du tør. Bort fra mit Aasyn! Den stolte Ridder, om hvem du taler, er et friskere Syn. (Herolderne gaae.)

Tredie Scene.

Geert (alene).

De varsle og varsle! Men alle disse Marker i den vilde Strand, de ere nu mine. Kongen af Danmark skal være de tydske Herskeres Skygge og jeg vil stifte et Fyrstendømme af Slesvig og Holsteen, som sætter Kronen paa Keiserens Magt. Havene i Norden skulle være ham underdanige.

Fjerde Scene.

Niels Ebbesen. Grev Geert.

Geert. I kommer fra eders faste Borg, Ridder Ebbesen! Hvordan lider eders Hjertenskjære? Hvordan gaaer det eders rige Frænder og Venner?

Niels Ebbesen. Det er mørke Tider for Danmark, men vi stole paa Gud.

Geert. Det er kun mørke Tider for Danmark, men ikke for dem, som følge min Fane. Af Dig ønske vi at vide, hvad Folket i Nørrejylland tænker. Vi ville gjerne høre, hvilke Tidender Niels Ebbesen er Mand for at bringe?

Niels Ebbesen. Da skal eders Naade vide, at det staaer vel til i Nørrejylland. Her er et Folk, som aldrig taber Modet, end ikke i saa mørke Tider. Jeg veed ikke, om I vil os Fred eller Feide. Men jeg har rige Frænder og Venner, en talrig Skare, som vil stande eder tilrede, saa saare som det skal være.

Geert. Hvi rider I saalangt omkring, Niels Ebbesen! Det sømmede sig bedre for eder, den rette Vei at dræbe. I sige mig, min Herre! hvormange de Riddere ere, som følge eders Banner.

Niels Ebbesen. Tredive Riddere og Svende følge mig i Dag. Men Mange ere de rige Frænder og Venner, som jeg kan stole paa. De følge mit Banner paa første Vink og stande i Striden mod deres Fjender.

Geert. Det er kun en liden Skare, som følger eder i Dag, Hr. Ridder! Den var dog større, da I holdt i Hr. Bugges Gaard med hundrede Heste i Plade.

Niels Ebbesen. Holdt jeg engang i Hr. Bugges Gaard med hundrede Heste i Plade, da har jeg vel holdt der tiere, og da er det jo sandt, at mange Riddere ville følge mit Banner.

Geert. Drag til Hr. Bugge for mig, Hr. Ridder! Lad ham forene sin Skare med eders og følge min Fane. Der er Hæder og Ridderborge at vinde for saa tappre Vasaller. Dog er det især eder selv, som vilde vorde en Prydelse for min Leir og mine Vaaben. Jeg saae eder kæmpe i Slagene ved Gottorp og Lohede. Det var ikke langtfra, at eders tappre Sværd havde vristet Seiren af mine Hænder. Ved den hellige Jomfru! I er en Modstander, som det er værd at vinde.

Niels Ebbesen. Ei, Grev Geert! Hvad mig angaaer, da vilde jeg gjerne ride til Hald Slot for eder; men jeg veed ikke, hvad jeg skal sige til Hr. Bugge, naar jeg kommer i dette Ærinde.

Geert. Riid ud i mit Ærinde eller ei! Men I er her Ansigt til Ansigt for eders fornærmede Fyrste. Nu er det Tid, Ridder Ebbesen! at I forsvarer eder selv og eders rige Frænder og Venner. Niels Bugge til Hald har forlængst undsagt mig med alle sine Riddere og Hofmænd, da han vovede at løfte sit Banner imod mig og krydse

min seierrige Bane. Men hvor gaaer det til, at den vældige Ridder Anders Frost og andre stolte Adelsmænd, som vare i min Leir, ere forsvundne uden mit Ja og Minde og have viist sig paa Hald Slot. Ja nu synes jeg at see dem fremmest i eders Skare. Velan! Forsmaa min Gunst saalænge som I ville! Jeg beder eder Alle at agte paa Hr. Bugges Raad. Vi ville da see, hvorledes det vil gaae.

Niels Ebbesen. Hr. Bugge veed selv, hvad han bør at gjøre eller lade. Hr. Anders Frost var eders tro Ridder, saalænge som han fulgte eders Banner. Den duelige Mand kan vel forsvare sin Ære. Vilde han have Orlov af eder, hvor kunde I da nægte ham den? Det har altid været Skik i Danmark, at hvilken Ridder eller Svend, som ikke vil tjene, han maa tage Orlov. Hvor en Hofmand ikke vil være, derfra drager han bort. Der er Ingen tilsammenviet, uden Munken og hans Kappe. Ridderne vaage over deres Friheder.

Geert. Ingen maa drage bort fra sin Herre uden Orlov. Det er mit Bud. Den, som har stillet sig under mit Banner, han skal følge det, ikke saalænge det lyster ham, men saalænge det lyster mig.

Niels Ebbesen. Eders Lune er ingen Lov, Grev Geert!

Geert (slaaer paa sit Sværd). Her er Loven!

Niels Ebbesen. Der er en Lov i Danmark, som er oprunden af Folkets Sædvane fra gammel Tid og givet os af den høibaarne Kong Valdemar Seir. Den begynder med de kongelige Ord, at „med Lov skal man Land bygge". Jeg siger eder, Grev Geert! at den er en Helligdom, som mangt et Riddersværd og mangen Hellebard

er rede til at forsvare, og som altfor længe har været krænket og traadt under Fødder af eder. I har talt som en Voldsmand og ikke som en Fyrste, ei blot i denne Stund og ei blot med eders Røst, som kun indeholder Forbandelser over Danmark, men med eders Sværd, eders Landser og Brandfakler, og saalænge som I har raset i dette Land. Eders tyranniske Sværd er ingen Lov, men en Landeplage. Det skal ikke være saaledes. Den høibaarne Kong Valdemars Lov skal være hellig og atter gjelde saa vide, som det danske Tungemaal tales. Folkets Lidelser, som mit Hjerte vægrer sig ved at mindes, skal ophøre. Stands, Grev Geert! mens det endnu er Tid. Forlad et Land, som anraaber Himlen om Hevn over eders Grusomheder, og hvor det varsler overalt, at eders sidste Time er nær. Tro mig paa mit Ridderord! Jeg sværger ved dette Sværd, at jeg taler Sandhed.

Geert. Min Taalmodighed er forbi; men tak Gud, Ridder Ebbesen! at det er eder, som jeg har for mig! Ved den hellige Jomfru! Jeg har ikke seet eders Lige i dette Land. Selv eders Harme klæder eder, som den klædte Spartas Helte. Men I harmer eder jo kun over den ustadige Krigslykke og Krigens sædvanlige Gang. Jeg har den lykkelige Erobrers Ret. En Fyrste forsvarer sine Handlinger for sig selv og for ingen Anden. I raader mig at forlade dette Land. Men lad eders høie Tanker fare, Hr. Ridder! thi jeg har stevnet eder hid, ikke for at høre eders Raad; men for at raade eder at sværge til min Fane.

Niels Ebbesen. Aldrig i Evighed!

Geert. Nu byder jeg dig, Niels Ebbesen! at du

hilser og hylder mig, som en Vasal hilser og hylder sin Lehnsherre. Dertil hører den Ceremoni, at du knæler for min Fod. Knæl ned!

Niels Ebbesen. Jeg byder dig, Geert! at forlade dette Land, hvis Konge er den høibaarne Valdemar, Kong Christophers Søn. Hvilken Elendighed har du ikke kaldt over hans kongelige Huus og over dette Land! Engang har du ranet Sønderjylland og hersket ved Gottorps uduelige Hertug, den danske Krones Lehnsmand. Paa danske Borge har du plantet tydske Ridderes Faner! Betænk, at Riddere og Bønder i Hjertet ere Dannemænd! Hevnens Time vil komme, fordi du saa skændigt har misbrugt deres Tillid. Heltetanker vaagne i Borg og Hytte. I min egen Sjæl rører der sig en Lyst, som byder dig at flye. Fly for Retfærdighedens Sværd i Dannemænds Haand! Fly for Folkets Fortvivlelse! Ja fly for dine egne blodige og brændende Erindringer!

Geert. Jeg troede ikke, at du var saa stor en Daare, Niels Ebbesen! Danmarks Krone er min, og det er min Sag, om jeg vil sætte den paa mit Hoved eller ei. Du seer din Fyrste for dig! Jeg har hundrede Argusøine, og der slummer ingen Hemmelighed i dit Bryst, som jeg ikke veed. Jeg har lyttet til ethvert Ord paa Hald Slot, i de dybe Skove og ved Vesterhavets Torden. Jeg vilde dog hellere være Herre end Dommer over en Ridder som dig. Men nu skal du romme Land og Rige, og hvis du det ikke gjør, da lader jeg dig hænge. Med denne Dom over dit Hoved drage du bort i Fred. Var det ikke for at holde mit fyrstelige Ord, som er i mit givne Leide, da skulde du

faae Andet at vide. — (Slaaer paa sit Sværd.) — Her er den Lov, som gjelder for dig og for alle urolige Hoveder.

Niels Ebbesen. Naar du dømmer en Ridder til Galgen, da dømmer du ikke som en Fyrste, og naar du troer at kunne uddrive Danmarks Riddere af deres Borge, da farer du vild. Thi hermed tilkaster jeg dig min Handske! Jeg undsiger dig paa ærlig Ridders Viis, og naar og hvor jeg træffer dig, enten ved Hanegal eller ved Midnatstid, enten sovende eller vaagende, enten ved dit Taffel eller ved Altarets hellige Fod, sværger jeg ved den Gud, paa hvilken du ikke troer, at du skal være min Mand og falde for min Haand.

Geert. Ved den hellige Jomfru! Nu har jeg hørt, at en simpel Adelsmand undsiger en Fyrste og Seierherre. Jeg kunde knuse dig ved et eneste Vink! See hen over denne Stad og disse Enge! Det er min Vaabenmagt, som glimrer overalt! Jeg vil ingenlunde høre dine oprørske Ord! Nu ride du bort eller jeg bryder min Brynje paa dig, hvortil der er Grund nok.

Niels Ebbesen. End saae aldrig Nogen mig saa bange, at jeg jo dog torde skjælve. Vogt dig selv, Geert! Det danske Sværd er som et Lyn!

Geert. Indtil Solen i Morgen gaaer til Hvile, har du Fred og frit Leide. Men jeg bliver din Gjæst forinden du veed af det, saavist som jeg er en ægte Greves Søn.

Niels Ebbesen. Lad eder mindes, Grev Geert! at det varer ikke længe, forinden jeg kommer igjen.

(Gaaer.)

Femte Scene.

Wittinghoff. Geert.

Wittinghoff. Jeg vovede ikke at nærme mig før. Jeg hørte Torden i Jupiters Tempel.

Geert. Det er en farlig Mand, denne Ridder Ebbesen! Med en Løves Mod og Styrke tvang han mig til at dømme sig. Nu er han fredløs og hans Borg staaer aaben for en af mine Riddere.

Wittinghoff. De ville heller ikke misbruge deres Fyrstes Naade. De ville ophøie disse skjønne Borge, med deres Volde og Grave, deres Taarne og Muurkroner, til Templer for den germaniske Aand.

Geert. Hvor haandfaste disse danske Ridderborge ere, de kunde dog ikke forsvare sig mod mine ildsprudende Jernslanger.

Wittinghoff. Hvad kan staae sig mod Jupiters Lyn? Maatte ikke ogsaa Niels Ebbesen flye for det? Der er en Ro over eders Naade, som om I var en Gud og thronede i Olympen.

Geert. Og dog har den strenge Ridder, mærker jeg, indgivet mig en Følelse, som om den Stjerne, hvorunder han er født, staaer i en hemmelighedsfuld Forbindelse med min Skjebne. Det er mig, som om jeg skulde strande i Nordhavets Storm.

Wittinghoff. Eders Naade er en seierrig Fyrste og for stor til at være de mørke Ahnelsers Offer, som melde sig igjen. Denne Følelse er kun en Efterklang af Tordentalerne i dette Jupiters Tempel. Den forsvinder, naar eders Naade hører den skjønne Ubekjendtes smeltende Røst.

Hun fortryller ved Stemmens blotte Klang. Det er som naar Roser dufte og Nattergalen slaaer.

Geert. Du lover et skjønt Phænomen. Jeg længes efter Aften.

Wittinghoff. Timen nærmer sig. Det vilde udentvivl adsprede eders Naade at tale med hende først. Det er noget ganske andet end at høre paa en bister Kæmpe.

Geert. Før hende til mig! – (Wittinghoff gaaer, men vender strax tilbage.)

Wittinghoff. Hvo staaer udenfor eders Naades Dør? En Vagtparade af Stadens skjønne Damer! En Æresvagt af sex Heber! De bede om at indlades. De ere hvidklædte og see meget høitidelige ud.

Geert. De have udentvivl en Bøn om Naade. Krigen er dem for haard. Dette Slags Sørgespil morer mig. Lad dem komme! — (Wittinghoff gaaer.)

Sjette Scene.

Sex Damer. Geert.

(Damerne knæle.)

Den Ældste. Naade for denne Stad!

De Andre (gjentage). Naade!

Den Ældste (reiser sig med de Andre og træder et Skridt frem). Disse ere Døttre af denne ulykkelige Stad. De flye for eders vilde Krigere, Herre! som for Ørkenens glubende Dyr. De flye til eder og bede om Beskyttelse. De have ingen anden Udflugt.

Geert. Heltinder, som ikke frygte den barske Kriger, for hvem al Verden skjælver.

Den Ældste. Jeg taler i Himlens Navn og eders Mildhed styrker mit Mod. Eders Naade seer ikke med egne Øine de Syner, som vi maae udholde, og som ere saa skrækkelige, at de true vor Forstand. Eders Krigere ligne en Skare Vanvittige. De spidde uskyldige Børn, mishandle den hele Stad og sværme om efter Brandskat af de udplyndrede Indvaanere. Det gaaer allerede saavidt, at den Rige maa hungre. For den retfærdige Himmels Skyld — stands, o stands denne Jammer!

Geert. Kunde jeg oprette en Hær af skjønne Qvinder og føre dem i Krig, da vilde jeg foretrække eder, mine Damer! for de vilde Landsknægte; men nu maa jeg holde med disse, fordi de ere mig nødvendigere. Jeg kan kun bede den hellige Jomfru, at hun vil give eder Styrke til at see paa Krigens Gang.

Den Ældste. Vee eder, Grev Geert.

De andre Damer. Vee! Vee! Vee!

Den Ældste. Himlen beskytte de Uskyldige og Umyndige, hvad enten det er Oldinge, Qvinder eller Børn; men Himlens Straf komme over eder. (De gaae.)

Syvende Scene.

Victoria. Geert.

Geert. En Dame, der kommer som nedsvævet fra Himlen. I Sandhed, ja! Af eders Skjønhed skulde man troe, at I var fra Englenes Rige.

Victoria. Hvad er skjønnere end Seir? Jeg har den Ære at hilse en stor Fyrste, hvis Vaabens Glands er en Glorie om ham selv. Eders Naade er kronet af Lykken.

Geert. Især i dette skjønne Øieblik. Dersom Fyrster knælede, kunde eders Blik, eders Røst, eders Væsen kaste mig til Jorden, til Trods for al min Seir. I eders Nærværelse vil jeg glemme Krigens umilde Lyst og Fyrstens strenge Blik. Jeg nedlægger min Herskermagt i eders Hænder. Jeg er blot eders Ridder.

Victoria. Hvor jeg er lykkelig i denne Time! Den hele Dag har jeg seet Mennesker fare til og fra Slottet, i fantastiske Dragter og ridende i Carriere, ligesom Ørkenens Beduiner, med Sabler som Halvmaaner. Det maa have været en vigtig Dag, eders Naade! og jeg takker eder for alle de herlige Syner, som kom og forsvandt med den. Hvor stor en Ære nyder ikke jeg og hele mit Kjøn! I er vor Tids viseste og tappreste Fyrste. Eders Hoved er fuldt af store Tanker, af Planer til at erobre Nordens Riger og Lande, af Omsorg for at tugte en Skare oprørske Riddere og Bønder. Og midt i eders Triumfer, midt i al den krigerske Glands og Glæde, ja midt i et Dyb af Statsviisdom glemmer eders Naade Alt for en Qvinde.

Geert. Men denne Qvinde er Victoria. Hvad er alle Indiens Perler og Juveler imod eders faure Ord? Jeg kunde høre paa eder til Dommedag, naar eders Ord aande saamegen Godhed — (griber hendes Haand)

Victoria. Ja ikke sandt, Eders Naade! Hvad er al en Fyrstes Lykke, naar vi unddrage ham vor Haand?

Geert. Hvilken Klang i Livets Viisdom, naar den høres i eders Røst! Sid hist som en Fyrstinde ved min Side! – (peger paa en Ottoman.) – Ingen skal forstyrre dette Elysiums Ro. Lad mig bære eders Slæb, mens jeg drømmer, at jeg vandrer paa Roser, og lad mig i Gjernin-

gen bevise, at den samme Grev Gerhard, som raader over Danmark, betragter det som en Ære at være Skjønhedens Page.

Victoria. En Fyrste min Page! Ja saa bør det være! (De gaae til Ottomanen.)

Geert. Eders Navn er en Hemmelighed?

Victoria. Undtagen for eders Naade. Mit Navn er Victoria.

Geert. Victoria! Hvilken Musik i en Hærførers Øren! Hvo var saa prophetisk, at han gav eder dette Navn? Thi ethvert af eders Skridt er et Triumftog.

Victoria. Min Fader var Ridder; men han faldt i Kampen mellem eders Naade og Kong Christopher. Jeg kom i Huset hos min rige Frænde, Biskoppen af Vensyssel. Han kaldte mig med det af mine Navne, der neteop er for stolt for mig.

Geert. Biskoppen af Vensyssel! Ja han er en Verdensmand. Men kunde han dog tillade, at en Dame af hans Huus forelskede sig i Dandsens skjønne Kunst.

Victoria. Han tillader mig Alt, og han indrømmer, at Kunsten, ja endog Statskunsten adler. Barnet dandser i sin Klæde. Himlen selv har lært det at dandse. Det er et fortryllende Syn. Men hvormeget skjønnere er ikke Dandsen som en fuldkommen Kunst! Dens Musa kaldte mig. Jeg kunde ikke modstaae.

Geert. Eders Dands er maaskee et af de Syner, som det ikke er givet Enhver at see.

Victoria. Min Dands er kun for Fyrster. Idet jeg udøver den himmelske Kunst, nyder jeg den selv. Kun saaledes er jeg Terpsichores Præstinde.

Geert. Eller den yndige Musa selv.

Victoria. Det var min eneste Triumf, naar den letsindige unge Adel kastede sig for min Fod. De unge Mænd af Staal, som de adelige Grundsætninger danne, have i Hobetal hængt sig ved denne Haand, som eders Naade behager at kalde smuk. Hvad kunde det skade, at jeg stædede dem til Haandkys?

Geert. Det gjør endog Dronninger.

Victoria. De unge Adelsmænd dannede i Sandhed Triumfbuer for mig, naar de nærmede sig i dyb Ærbødighed og i en røverisk Hensigt. Disse Vandaler indbilde sig at være Riddere af den gode Tone, naar de sværme om en Kunstnerinde for at plyndre hendes Ungdoms Roser. Jeg spændte dem derfor alle for min Triumfvogn og jagede dem foran mig med en Syøbe af Myrther.

Geert. Guden Amor er en Skjelm, som staaer tilbage for eder. Han leer i eders Smiil. Det er skjønt som Gratiernes, men jeg vedder, at det skjønneste tilhører eders Speil.

Victoria. Eders Naade har lovet at være min Ridder og dog er I grusom. Jeg raader eder, min Fyrste! idetmindste at holde de Traktater, som I afslutter med Skjønhedens Magter.

Geert. Dog ikke paa Sandhedens Bekostning. Det nytter ikke at nægte, skjønne Victoria! at dette Speil gjemmer eders dybeste Hemmelighed, Troen paa eders egen Skjønhed, og denne Hemmelighed forraader det ofte for eder selv, naar et triumferende Smiil straaler tilbage derfra.

Victoria. Eders Naade forfølger mig til det Yderste.

Geert. Forfølg mig igjen!

Victoria. Jeg skal tænke paa Hevn.

Geert. Aand Hevn, skjønne Victoria! men sig mig imens, om I har noget Ønske, som det staaer i min Magt at opfylde.

Victoria. Jeg har kun eet Ønske, som eders Naade kunde opfylde, og dette har endda den Egenskab, at jeg ikke tør yttre det.

Geert. Som eders Ridder paastaaer jeg min Ret til at opfylde alle eders Ønsker.

Victoria. Jeg har lovet at dandse for eders Naade. Dands for mig først.

Geert. Hvad behager? Ha! Ha! Ha! Det er et Ønske, som overrasker mig, og det just, fordi det er saa ganske naturligt. Var det den Hevn, som I tænkte paa?

Victoria. Ja det var Hevnen.

Geert (reiser sig). Den skal ikke lykkes. Jeg vil vise eder, hvor let man i min Alder kan være. Jeg offrer eders Skjønhed denne Perouet. See det er at dandse midt imellem den barske Krig og en Verden af triste Ansigter. Det er ikke sagt, Victoria! at I er saa let i eders tredsindstyvende Aar.

Victoria. Seiren er atter paa eders Side. Eders Naade er saa let som Amor.

Geert. Gid jeg var Amor! Det var mit hemmelige Ønske strax, da jeg saae eder.

Victoria. Guden er meget mindre og meget nydeligere. Saaledes seer han ikke ud.

Geert. Men Victoria er en saa mægtig Fee, at hun kan forvandle mig til Amor, blot ved et Ord, ja blot ved en Berørelse med sine veltalende Læber.

Victoria. Det forudsatte den fortrolige Stemning, der er det Dyrebareste i et qvindeligt Hjerte. Jeg maatte, for at blive saaledes stemt, først see Prospectet af eders Naades Fremtid.

Geert. Men et saadant Syn forudsatte, at I var begavet med en prophetisk Aand.

Victoria. Naturen har udrustet mig med denne prophetiske Aand og jeg er indviet i de mystiske Videnskaber, som ere komne fra Østerlandene med Tatere og Maurer. Vil eders Naade underkaste eder Forudsigelsernes Angst eller Glæde, da vil jeg spaae eder.

Geert. Det forudsætter atter en Forstaaelse med Aander. Jeg vil for eders Skyld ikke frygte dem, skjøndt jeg ellers ikke pleier Omgang uden med Væsner, som Sværd og Scepter kan besværge. Jeg har Mod til at høre min Skjebne fra saa skjønne Læber.

Victoria. Eders Naade skal høre den i Aften, naar Firmamentets Stjerner tale hemmelighedsfuldt til hverandre.

Ottende Scene.

Wittinghoff. De Forrige.

Wittinghoff. Hertugen af Slesvig, Greverne af Oldenborg og Schwerin og de andre Fyrster og Herrer vente paa eders Naade.

Geert. Jeg har fordybet mig i en Samtale, som de Alle ville misunde mig. Lad to Pager komme. Kunstens Genius skal nyde en Fyrstindes Ære. (Wittinghoff gaaer.)

Niende Scene.

Victoria. Geert.

Geert. Hvor skal jeg høre eders Spaadom, skjønne Victoria?

Victoria. Hvor eders Naade behager, dog maaskee helst, hvor jeg boer. Jeg vil vente eder efter Dandsen.

Geert. Skulde jeg adlyde Nogen i Verden, da kunde det kun være eder. — Jeg møder.

(Wittinghoff og de to Pager komme. Paa et Vink af Geert fører han Victoria gjennem en Dør til Siden. Pagerne bære hendes Slæb. Geert gaaer ud af den modsatte Dør.)

Tiende Scene.

Et Teppe gaaer op og Hoffet er forsamlet i den store Sal. Grev Geert kommer og indtager sit Sæde. Strax derpaa kommer Victoria. — Solo-Dands.

Fjerde Act.

Victorias Værelse i Randers.

Første Scene.

Victoria. Biskoppen af Vensyssel.

Victoria. Tyrannernes Fyrste er i min Magt. Han er her strax.

Biskoppen. Det er altid et Experiment, som kan prøves. Denne Aften aander idel Nyt, Victoria! Landets

Skjebne staaer paa et Vendepunct. Det er gaaet varmt til imellem Geert og Niels Ebbesen. De tordnede mod hverandre, saa alle de tydske Hofmænd skjalv, Ridderen tilkastede den holsteenske Greve sin Handske. Nu er det at vente, at der udbryder en almindelig Opstand. Ridder Niels reed afsted, saa Gnisterne fløi efter ham, og han svoer høit og dyrt, at nu skulde de forbundne Riddere og Bønder vælge Prinds Valdemar til Konge og sende et Gesandtskab til Keiserens Gaard. Det var en Lykke, hvis det kunde skee.

Victoria. En Lykke! Ja der kom en smuk Mand mere til Landet.

Biskoppen. Prinds Valdemar er en smuk og vittig Herre. Men er det det eneste Gode, som du faaer ud af hans Valg?

Victoria. Det er den Side, hvorfra jeg seer Sagen. Mon Nogen veed mere om Valdemar i dette Øieblik?

Biskoppen. Der er Noget i dit Lune, Victoria! Ingen kan vide, hvad han vil blive som Konge. Men vi veed dog, at han er opdraget i Statskunsten og de ridderlige Dyder ved Hoffet i Prag. Keiseren har staaet ham i Faders Sted. Han har selv ført Opsynet med ham og øiensynligt opdraget ham for en Throne. Prinds Valdemar har indlagt sig stor Ære i de fremmede Lande.

Victoria. Det er kun et Rygte.

Biskoppen. Men et godt Rygte, Victoria! som opfylder alle Folk med Haab og allerede har den Virkning, at Prinds Valdemar foretrækkes for Prinds Otto, som er den ældste.

Victoria. De ædle danske Riddere have, saavidt

jeg veed, den første Ære for Prinds Valdemars Opdragelse. Var det ikke dem, som sendte ham ud af Landet?

Biskoppen. Tag dig ivare, Victoria! Ridderne have en Helvedes Magt hertillands. Tænk paa, at Kong Christopher maatte gaae i Landflygtighed, blot fordi han fornærmede dem.

Victoria. Han maatte flye af Landet med begge sine Sønner og leve af tydske Fyrsters Naade, fordi de danske Riddere elskede deres Skattefrihed høiere end Land og Rige. Var det ikke saa?

Biskoppen. Men det tale vi ikke om. Vi høre jo selv til de frie Stænder.

Victoria. Ja vi høre til de Store i Landet. Vi nedstamme fra Riddere, som fik deres Borge og Friheder for at forsvare Land og Rige. Saxo har sagt mig Nok derom.

Biskoppen. Har Saxo sagt dig Nok derom?

Victoria. Tilvisse. Ridderne have vendt deres Vaaben imod Landets egne Borgere og Bønder. Istedetfor at forsvare dem, have de kunstforstandige Riddere med deres Landser og Sværd, skjøndt deres egne Forfædre vare Adelbønder, fra deres faste Borge underkastet sig alle Adelbønder og gjort de Overvundne til Slaver. Spot og Skade følges ad. De kalde jo Bønderne de Ufrie.

Biskoppen. Du kan din Saxo, Victoria! Denne Klostertugt er farlig nok. Priorinderne lade de adelige Frøkener lære, hvad de ingenlunde burde vide, fordi det ikke er dem givet at tie. Men var det klogt af Ridderne? Eller sørger du over, at Borger og Bonde maae trælle for Landet?

Victoria. Jeg tænker aldrig paa Borger og Bonde uden for at lee. Det er underligt at see Stædernes Gildebrødre og Markernes Trælle. En Dame tænker kun paa Fyrster og Riddere. Hvorledes gik det til, at den unge Prinds Valdemar kom til Keiserens Hof?

Biskoppen. Han har været der fra Barn af. Markgreven af Brandenborg overtalte Keiseren til at tage ham til sig. Markgrevinden var Prindsens Søster.

Victoria. Unægteligt var det klogt af de rige Riddere, at de affatte Kongen, da han angreb deres Friheder. Men er det klogt at kalde hans Søn til Thronen igjen? Bliver det ikke som før? Nøder ikke ogsaa han dem til at jage sig i Landflygtighed, naar han seer, hvad vi dog i vort stille Sind maae tilstaae os selv, at de ere Land og Rige for frie og for mægtige.

Biskoppen. Din prophetiske Aand er over dig, Victoria! Men Almuen er ikke mindre prophetisk. Valdemars Navn er paa dens Læber og man maa læmpe sig efter den i denne urolige Tid.

Victoria. Nu bliver Niels Ebbesen Folkets Afgud, fordi han stolt har undsagt Grev Geert. Var jeg Niels Ebbesen, da nedstødte jeg Tyrannen og svang mig selv paa Thronen.

Biskoppen. Din Tanke tager for dristig en Flugt — du sværmer.

Victoria. Ja jeg sværmer for Ridder Niels. Jeg seer ham gaae op paa den holsteenske Greves Slot og undsige ham midt iblandt hans Hærskarer. Han er Kronen for dem alle —

Biskoppen. Og fortjener derfor en Krone, mener

du! Nei, min himmelske Pige! De ville hellere tilkaste ham Handsken. En saadan Tanke kunde heller aldrig opstaae hos ham. Han har trodset Holsteens seierrige Magt og sagt Grev Geert Sandheder, som Andre neppe torde tænke. Hvo beundrer ikke hans dristige Aand? Men Niels Ebbesen er trofast og beskeden. Om han end ikke opsvinger sig paa Thronen, beder jeg dog for ham, at du lader ham have din Naade.

Victoria. Min Naade? Den har han, hvis han er smuk.

Biskoppen. Forunderlige Barn! Hvad forstaaer du da ved at være smuk?

Victoria. Der er en usynlig Magt, som kan forvandle en Mand til en mandig Skjønhed og i Forvandlingens Øieblik lade os spaae, hvad han formaaer at virke. Denne Magt er Talen. Hvad Virkning har det paa ham selv, naar han aabner Læberne, som sagtens ere barske og buskede; thi ellers er man jo ikke Ridder.

Biskoppen. Han er smukkest, naar han taler. Al Danmarks Sjæl er i hans Ord.

Victoria. Det var det, man maatte vide, for at kunne forudsige, om det vil lykkes ham at faae Valdemar valgt. Faren og Geerts gyldne Forlehninger spøge i mange Hoveder. Men er al Danmarks Sjæl i hans Ord, da vinder de Danske.

Biskoppen. Jeg troer paa din Spaadom og husvaler mig ved din Aand.

Victoria. Min Aand er fra dig! Men nu kommer den onde Aand fra Segeberg. Jeg hører Trin. Det er Geert.

(Biskoppen gaaer ind ad en hemmelig Dør til Siden.)

Anden Scene.

Ridder Stigot. Victoria.

Victoria (forundret). Ridder Stigot i Maaneskin?

Stigot. Hvorfor ikke forandre Tonen og kalde mig Hr. Drost?

Victoria. Jeg venter hvert Øieblik eders Herre, strenge Hr. Drost?

Stigot. Jeg kan altsaa gaae og lade eders faure Løfter tilbage.

Victoria. Du kan blive, Stigot! naar du vil drage dit Sværd og byde ham en Tvekamp.

Stigot. Du kunde ønske, at jeg skulde udfordre firetusinde Landser og Sværd? Ja nu vil jeg troe det.

Victoria. Det har man hørt om andre danske Riddere.

Stigot. Fordi Andre ere Daarer, er jeg det ikke.

Victoria. Du var ingen Daare, om du bestemte dig til at undgaae den overhængende Fare.

Stigot. Det forsonlige Du tryller mig fast til dette Sted. Ellers var jeg færdig.

Victoria. Den qvindelige Forsonlighed styrer de Skinsyges Skjebne. Vidste jeg, at dit Hjerte ikke kom til at lide derunder, da maatte jeg overlade dig til dig selv. Men nu maa jeg bede dig at gaae, Stigot! for at din Herre ikke skal overraske sin Drost og forstyrre dine Planer. Dem forlanger jeg jo ikke at vide.

Stigot. Jeg har udstillet Vagter, som ville melde mig Fjendens Ankomst. Jeg kan ikke glemme dig, Victoria! Det vilde være en Lidelse, som jeg ikke tør udfordre.

Jeg knæler for dig — jeg beder dig at flye! Mine Ridder-svende holde med opsadlede Heste udenfor Byen. Det er Aften. Lad mig bortføre dig fra den forræderiske Geert, mens det endnu er Tid.

Victoria. Jeg forlanger Agtelse for min Charakteer, Hr. Drost! Jeg forlanger din ubetingede Tillid, kjære Ridder Stigot! Jeg kan ikke nu sige dig, hvad jeg vil Grev Geert. Det er en farlig Hemmelighed. Det er som at spøge med Ild.

Stigot. Tusinde Forestillinger bryde ind paa mit Hjerte og flamme i mit Blod. Hemmeligheder med Grev Geert! Skal Seierherren træde imellem dig og mig?

Tredie Scene.

Biskoppen af Vensyssel. De Forrige.

Biskoppen. Lad mig træde imellem, Hr. Ridder! Skal jeg tredie Gang sige eder, at her foregaaer en Hemmelighed, som Ingen tør indvie eder i?

Stigot. Forunderligt, at jeg kunde forglemme det! Det var ikke min Mening at trænge ind i en Hemmelighed. Men jeg glemmer Alt ved Synet af Victoria.

Biskoppen. Du bør dog vide, Victoria! hvorledes Drosten selv har paakaldt Nemesis. Den strenge Hr. Ridder har fristet mig til at blande Gift i Alterets Kar. Han vilde, at jeg skulde forgive hans Herre i det hellige Sacramente.

Victoria. Heroisk! Men jeg forsikrer eders Eminenz, at han aldrig vilde have gjort det selv.

Stigot. Aldrig i Verden! Men jeg har før hørt, at

en dansk Biskop har hevnet sig paa denne Maade, endog paa Herrens Salvede; og Intet virker stærkere end de Helliges Exempel. For at vise, hvor høit jeg agter Victorias Hemmelighed, vil jeg nu begive mig bort.

Victoria. Jeg er dig tro indtil Døden, kjære Ridder Stigot!

(Stigot gaaer.)

Fjerde Scene.

Biskoppen af Vensyssel. Victoria.

Biskoppen. Du forsvarer altsaa den Mening, Victoria! at Kjærlighed bør forsone Brøde.

Victoria. Vi To nødes til at forsvare Stigots Letsindighed. Helligere end Altarets hellige Kar er Menneskers Forstand. Men ere vi ikke netop i Begreb med at angribe den holsteenske Greves?

Biskoppen. Vi have mine Lidelser at hevne.

Victoria. Drosten har Ridderstanden at frelse.

Biskoppen. Lad os ikke røre mere ved denne Streng. Dens Klang er mig underlig nok. Men hør! Jeg troer han kommer.

Victoria. Han er her, og vi staae endnu som to Sphinxer, med Fingeren paa Munden!

(Biskoppen gaaer ind ad den skjulte Dør paa Sideværelset, der vender lige mod Scenen.)

Femte Scene.

Geert. Victoria.

Geert. Jeg glemmer neppe nogensinde eders Trylleriер i Dands, stolte Victoria! Jeg har siden kun tænkt paa

eder. Tankens Skjønhed fik mit Hjerte til at fværme. Det fværmer for at harmonere med Skjønhedens Tanke. Nu forstaaer jeg, at Kong Herodes kunde love Herodias's Datter indtil Halvdelen af sit Rige. Hvad tør jeg love eder?

Victoria. Overlad mig dette danske Land — saa vil jeg give Folket det igjen!

Geert. Jeg har bortlovet det til Hertugen af Gottorp. Men forlang eders Fjendes Hoved, om I vil. Jeg offrer eder min kjæreste Ven.

Victoria. Det gjør eders Naades Hjerte Ære.

Geert. Jeg har kun Hjerte for eder.

Victoria. Det kunde let gjøre mig ondt. Alle Jordens Fyrster, med deres Kroner paa, have ikke Magt til at aflokke os Qvinder et eneste Smiil og vi ere altsaa i Gjerningen mægtigere end alle forelskede Fyrster.

Geert. Det er Viisdom. Jeg kunde i dette Øieblik opoffre Vaaben og Krone for eder, hvis jeg blot vidste, at jeg ikke skulde angre det igjen. Men naar jeg er udrustet med disse Magtens Attributer, da er jeg i mit Element. Der er en saa fortryllende Stolthed i denne Følelse, at det er, som om jeg seer Menneskene gjennem et magisk Glas, der viser dem uendelig smaae.

Victoria. Eders Naade undtager dog mig.

Geert. Det staaer ikke i min Magt. Kjender I den Vellyst at herske?

Victoria. Jeg har vundet mange Seire, men uden at forfølge dem.

Geert. Ligesom Cæsar, der kom, saae og vandt. Saa stolt kan jeg ikke rose mig af at være. Jeg skylder

Madonna Tak for mange herlige Seire. Lad mig antage eder for hende og skylde eder Tak for en eneste, den herligste.

Victoria. Madonna?

Geert. See dette Mariabilled, som jeg bærer paa mit Bryst. Det er en Amulet, som ofte har beviist sin undervirkende Kraft. Naar jeg tilbeder det i Slagenes Vulder, da vender Seiren sig til mig.

Victoria. Et særdeles skjønt Klenodie, men noget beskadiget.

Geert. Det sprang itu i Slaget ved Gottorp, hvor det var mig et Skjold. En dansk Ridder sendte, funklende af Hevn, sin Landse imod mit Bryst; men Landsen tørnede imod Amuletten og det hellige Billed mistede den høire Arm og Himmeldronningens lille deilige Guldscepter. Jeg har gjort det Løfte, at min Slægt skal til evige Tider opbevare det paa min Sarcophag.

Victoria. Virker det ligefuldt sine Undere, skjøndt det er beskadiget?

Geert. Endnu har det ikke sveget mig. Det dysser alle mine Sorger i Ro.

Victoria. Eders Samvittighed gaaer altsaa til Hvile, naar dette Klenodie begynder at virke.

Geert. Altid.

Victoria. Tilgiv mig, men det er en meget let Philosophie. Hvis jeg ikke feiler, saa tjener den eders Naades Sind for Vadskerpige og har travlt med det fine Tøi, som kaldes Samvittighed. Jeg vilde ikke paatage mig dette vanskelige Arbeid.

Geert. I er for fiin. Alle Helgene bevare os!

Victoria. Og man maatte desuden bruge Flammer til eders Naade. Det forstaaer jeg mig ikke paa.

Geert. Dømmer I mig ikke til Baalet, troer jeg, som om den romerske Inqvisition var i eders Hjerte? Det afstrækker mig ikke fra at tilbede eder. Jeg elsker Inqvisitionen.

Victoria. Eders Naade vilde altsaa ikke forsmaae at tage den hellige Hermandad i eders Tjeneste?

Geert. Ingenlunde! Jeg vilde netop betragte en Inqvisition som ukrænkelig, saalænge den lod sig bruge til at udvide min Magt og befæste mit Herredømme.

Victoria. Og jeg vilde ønske, at der var en Inqvisition, som bestod af Qvinder, og at jeg var Medlem. Tro mig, min Fyrste! Jeg skulde være saaledes, som om jeg aldrig havde havt et Hjerte.

Geert. En stolt og mægtig Aand! Bort med Venus, naar jeg seer eder, og bort med Minerva, naar jeg hører eder! Alt Tungsind flyer for eders Tryllerier. Victoria er mit Ideal af en Qvinde! Vi sympathisere! Styrk mig i denne Tro! Lad mig sympathetisk berøre eders Læber!

Victoria. Eders Naade feiler! Vi ville kun være Extremer, som berøre hinanden. Husk, at jeg er et Orakels Præstinde, og at I er kommen for at høre eders Skjebne af mig. See her Spaadommens Tempel! Lad den ikke vanhelliges af nogen verdslig Tanke!

Geert. Jeg er mere vantro, skjønne Victoria! end Biskoppen af Trondhjem, som i denne Tid har Nok at bestille med Troldqvinden Ragnhild, der udstøder Gønduls Aander fra sig. Jeg troer paa eder, som jeg troer paa

Madonna selv. Men skal jeg troe paa eders Spaadomsaand uden Beviser?

Victoria. Jeg vil blot nævne eders Naade een Hemmelighed: Natten paa Segeberg Slot.

Geert. Forunderligt!

Victoria. Og Munken Euphemio, som aabenbarede sig for eder i Skoven ved Eiderstrømmen.

Geert. Forunderligt! Jeg erindrer nu igjen denne mærkværdige Hændelse. Hvad sagde Euphemio?

Victoria. En smuk Morgen traadte han eder i Veien og bad eder at opgive Tanken om Bremens Bispestav, som I dengang attraaede. Han spaaede af de Stjerner, som tindrede over eder, da I førstegang saae denne Verdens Lys og ikke var mægtigere end det grædende Hittebarn, at I skulde blive en mægtig Fyrste og eders Bane skulde blive som den flammende Komets.

Geert. Spaadommen er opfyldt.

Victoria. Men I blev vanvittig af Herskesyge og slog dybe og ulægelige Vunder i eders eget Hjerte, da I lod Hertug Adolph myrde for at vinde hans Lande.

Geert. Det er klart som Helvedes Ild. Hvad spaaede Propheten mig?

Victoria. Han advarede eder og sagde: Paa din flammende Bane skal du blive som en kronet Løve og et Folk af Kæmper skal være dit Bytte. Men da er det Tid, o Fyrste! at du vogter dig for Randarelvens nordre Strande og for Flintebjergets Fod; thi der har den grumme Død sin Bolig og der lurer den paa dig.

Geert. Jeg havde ganske glemt den gamle Spaadom, men saaledes lød den, og den minder mig om, at jeg her

har leiret mig ved Randarelvens Bredder og ved Flintebjergets Fod. Forfærdeligt, hvis Spaadommen skulde opfyldes. Hvad raader I mig? Jeg kan omgive mig med en Vagt af mange tusinde Landsknægte, som ville være mine Cheruber, og kan jeg end ikke give dem flammende Sværd, saa kan jeg dog give dem brændende Fakler i Haanden. Hvad raader I mig?

Victoria. Ei hvilket Syn for Underverdenens Guder, for Alfer, Feer og Trolde, og for alle de overnaturlige Væsner, som vogte paa eder med glødende eller vandklare Øine! Grev Geert! I har en farlig Lyst til den altfortærende Elementaraand, hvis Klædebon er Ild og Flammer. Naar I paakalder denne Elementaraand, at den skal udsvæve i eders Tjeneste og hvirvle sig over Land og Borge, da kommer den tilbage over eder selv med alle Hevnens Dæmoner. Tag ikke eders Tilflugt til mig! Naar jeg først har offret eder af min Sjæls hemmelighedsfulde Herlighed, da vil I med Pharisæerens Kulde dømme mig til Baalet og kaste mig paa Ilden som en Her.

Geert. Men naar I indrømmer mig en saa stor Magt over eder, var det da ikke voveligt at nægte mig eders Gunst, og dumdristigt at tiltale mig i en saadan Tone?

Victoria. Jeg siger eder kun, hvad I vilde gjøre, men jeg indrømmer eder ikke, at I kan. Det skulde være dumdristigt at forsmaae eders Tilbedelse? dersom det altsaa stod i den høie Grev Gerhards Magt, saa skulde jeg være en Slavinde af hans Villie?

Geert. Naturligviis, dersom I var mindre prophetisk, dersom I var mig mere ligegyldig. Jeg vil ikke

forsmaaes, hvor jeg er Herre over Liv og Død, og jeg vil ikke skjule for eder, at eders skjønne Hoved laae allerede for mine Fødder, dersom jeg ikke følte, at I er et Væsen af en høiere Natur, der ligesaavel kan tjene mig til Beskyttelse, som denne Amulet af Madonna, der glimrer paa mit Bryst. Aldrig har nogen Qvinde behaget mig saaledes. Hvorledes skulde jeg da kunne løsrive mig fra eder? Mit Hjerte vægrer sig ved at høre paa eder, naar I taler i en kold Tone, og jeg fornemmer første Gang i mit Liv, at det kunde briste af en øm Følelse.

Victoria. Ha! Der staaer skrevet i Stjernerne, at ogsaa denne Følelse skulde indtræde som et Varsel for eders nærforestaaende Død.

Geert. I har prophetiske Syner og hemmelighedsfulde Forbindelser — det er vist. Jeg vil ikke forlade eder i Vrede. Jeg har Mod til at høre paa eder. Men formild eders Spaadomme, himmelske Pige!

Victoria. Jeg vil prøve. Men Udfaldet af denne Prøve beroer paa min Genius.

(Gaaer dybsindig frem og tilbage.)

Geert (ved sig selv). Helvede selv kan ikke udslette Sandsen for Skjønhed! Hvor det klæder denne forunderlige Qvinde at see philosophisk ud og forestille den Vise! Dette Optrin er dog engang en Afveksling! Hun spiller et høit Spil; men der er en egen Interesse ved det høie Spil, som Menneskene spille, og især de skjønne Qvinder.

Victoria (standser foran ham). Troer I paa min usynlige Genius?

Geert. Hvor er eders Haand skjøn! Den er som den hvide Lillie med sin lyse Stjerne.

Victoria. Hvor er I henne, Grev Geert? Jeg kan ikke forudsige eders Skjebne, naar I er aandsfraværende i denne vigtige Time. I maa samle eders Tanker og sige mig, om I troer paa en Genius, som er mig nær.

Geert. Ja — og som fængsler mine Øine til eders fortryllende Person. Jeg troer Alt, hvad I vil.

Victoria. En stor Fare svæver over eders Hoved.

Geert. Jeg glemmer Himmel og Jord, ja Liv og Død over eder.

Victoria. Det er en Lykke!

(Musik. Fantastisk Dands og besværgende Bevægelser af Victoria.)

Victoria (standsende foran Geert). Hvorledes troer I, Grev Geert! at det seer ud for eder?

Geert. Lad mig høre det af eders prophetiske Aand!

Victoria. Tyranniske Fyrste! Saaledes seer det ud for eder. — (Hun trækker i en Snor; Lysene i Lysekronen gaae ud; der bliver mørkt.) — Usynlige, som jeg skal forherlige! Jeg adspørger dig, hvad der staaer skrevet i de Stjerner, som tindre over Udlændingenes Fyrste.

Biskoppen af Vendsyssels Røst. Naar Udlændigenes Fyrste bestaaer for Ditmarskerens Ild, da er han altid i Lykkens Gunst.

Geert. Jeg takker eder for denne Spaadom, grusomme Victoria! Den er meget lykkelig; thi jeg har bestaaet for Ditmarskerens Ild og hans Land er uigjenkaldelig mit.

Victoria. Det er for eders Skyld, ulykkalige Fyrste! at mine Læber blegne og zittre i dette Øieblik, da de

krympe sig ved at fortolke en Spaadom, som forkynder eders Magts Undergang og eders nærforestaaende Død.

Geert. Jeg forstaaer eder ikke. Har I foresat eder at spotte mig, som er Herre i Landet, da raader jeg eder med al eders Skjønhed at afstaae fra dette dumdristige Forsæt. Ingen har ustraffet sat min Taalmodighed paa Prøve, og jeg vil strax vide, hvad da denne Spaadom skal betyde.

Victoria. Over mig har Grev Geert ingen Magt; thi ved min Genius er jeg hævet over Alle. Jeg skal da strax straffe eders Naade med at fortolke Spaadommen. Det udstrakte Landskab ved Vesterhavet er ikke det eneste Ditmarsken. Den Plet af Jord, som grændser til den gamle Borg og hvorpaa den hviler i denne ulykkelige Stad, den kaldes ogsaa Ditmarsken, og min Genius har seet den Ildregn, som ufeilbarligt vil komme over eders Hoved, naar et Riddersværd blinker mod eders Bryst.

Geert. Denne Spaadom er dumdristig. Lad eders Lys atter skinne; thi jeg vil undersøge, om I ikke er en elendig Landstrygerske, som bedrager Verden og mig.

Victoria. Stolte Fyrste! Eders Magt er udentvivl saa stor, at I selv kan skabe Lys i dette Mørke.

Geert. Jeg har Intet imod at være ene med en smuk Dame i Mørke; men her er jeg i en Spaaqvindes Hule, som jeg vil undersøge. Tænd derfor strax Lys, hvis dit Liv er dig kjært.

Victoria. I taler i en Tone, som jeg ikke vil høre.

— (Hun forsvinder gjennem den hemmelige Dør; Geert følger hendes Fiev men standses af den isprungne Dør. Han samler i Mørket efter Udgangen, men som ogsaa er lukket.)

Sjette Scene.

Geert, siden Randaulfs Aand og flere Aander. Victoria.

Geert. Helvedes Aand! Kom igjen, og jeg vil tilbede dig, i hvo du end er. — (Han stirrer efter Stedet hvor hun forsvandt, staaende midt i Salen. Fra samme Sted aabenbarer sig dybt i Baggrunden)

Randaulfs Aand (fremstigende i Skikkelse af en gammel Oldtidens Kæmpe i fuld Rustning). Jeg er Randaulf, Borgens Aand. Hevnens Time er kommen! Jeg stevner dig, o Gerhard! til Død og Dom, fordi du var som Hvidding. Om dig har Vala spaaet, at du skal døe som et Offer paa min Grav. Nornerne straffe Mørkets Gjerninger, men jeg gaaer til Hvile. — (Synet forsvinder.)

Geert (med Mariabilledet i den venstre Haand, slaaer med Sværdet i den høire Haand et Kors for sig). Hvo er Hvidding?

Aandens Røst. Hvidding var en Kæmpe, som kom til Randaulf og spiste ved hans Egebord og drak af hans Guldhorn. Men det smagte ham saa godt, at han indtog Borgen og lod Randaulf i Ormetaarnet hungre tildøde. Hans Aand har ingen Hvile, før han er hevnet paa Jorden. Den Fyrste er kommen fra Syden, der skal døe som et Offer paa hans Grav.

Geert. Elendige Bedrag! — (Han forfølger Røsten med sit Sværd, men hugger i Jern og styrter tilbage til Sophaen.) Hvor forunderligt! Ja hvor rædsomt! Ingen Lysstraale! Ingen menneskelig Røst! Forladt af Verden er jeg Aandernes Gjest! Nornerne straffe Mørkets Gjerninger! Adolf! Vee! Vee! Vee! Ja jeg er den Fyrste, der skal døe som et Offer paa hans Grav. Du Nattens Aand! Forvandl dig atter

til Victoria og kom! Og jeg vil tilbede dig, ja jeg vil forkaste Guds Moders Billed, hvis det har fortørnet dig.

Et Lysglimt.

Hertug Adolfs Gjenfærd

(fremstiger af Baggrunden og opløfter truende sin Arm).

Geert (paa Knæ). Jesus Maria!

Synet forsvinder.

Geert (reiser sig og taler i Tanker). Det var ham, det var ham! De samme Smerter i hans Aasyn! Den samme Vunde, den evige Vunde i mit eget Bryst. Alt er stille. Ingen taler og Ingen rører sig uden Aander. Hvor vil hun hen, Nattens Aand, den skrækkelige Erinnys? Er det dig, som forvandler dig til disse Syner, o da forvandl dig atter til Victoria og kom! Ha! Hvilken Tanke griber mig? Niels Ebbesen! Truende Varsel! Viig fra mig!

Victoria (kommer og berører hans Pande). Vogt dig for Nemesis!

Geert. Victoria! Victoria! Skrækkelige Skjønhed! O led mig ud af din Labyrinth!

Victoria. Alt er forbi. — (Hun forsvinder. Udgangen aabnes. Lys kommer ind. Geert gaaer).

Syvende Scene.

Victoria. Biskoppen af Vensyssel.

Biskoppen. Lovet være den magiske Lygte, den hemmelige Dør og de skjulte Staalfjedre! Hvor Lidet skal der til at bedrage Menneskene!

Victoria. Disse Optrin have dog angrebet mig.

Biskoppen. Hvor let at spaae et Menneske med Geerts Samvittighed og udsvævende Planer!

Victoria. Han skjalv!

Biskoppen. Men nu er det os, som maa skjælve. Du maa undflye ham strax! Mine Mænd vente dig i Fruerlund.

Victoria. Hvorhen?

Biskoppen. Til Asmild Kloster! Underveis faae vi at vide, hvad der foregaaer paa Niels Ebbesens Borg!

(De gaae).

Ottende Scene.

Ridderſalen paa Nørreriis.

Fru Jutta. Jomfru Guldborg.

Jutta. Hvad vil du mig, mit Barn! Hvad ligger dig paa Hjerte i denne skjebnesvangre Time?

Guldborg. Moder! Det er ikke rigtigt her paa Borgen. Jeg gik mig i Lunden. Jeg vilde forslaae Tankerne og tilfredsstille mit urolige Hjerte, der bankede høit for min Faders Hjemkomst. Det er grusomt at længes fra Morgen til Aften. Naar jeg tog Silke og Guldtraad i Haand, da var det kun for en liden Stund. Jeg maatte lade det hvile, for at gaae ud i Rosenlunden eller op i Taarnet. Det var, som om Tanken baldyrede brogede Billeder i mit Sind.

Jutta. Men hvad er der mødt dig, min Guldborg? Hvorfor troer du, at det ikke er rigtigt paa Borgen?

Guldborg. Som jeg i Aftenstunden sad paa en Græsbænk mellem Træerne, kom Nogen ridende. Mit Hjerte zittrede mellem Haab og Angst. Jeg lyttede, men Lyden tabte sig og jeg hensank igjen i Tanker. Jeg veed ikke, hvorlænge mine Drømmerier havde varet, da jeg hørte

det rasle mellem Træerne. Jeg saae op. Mit Blod isnede. Haarene reiste sig paa mit Hoved. Moder! Jeg tør neppe fortælle dig, hvad jeg saae.

Jutta. Mit Barn! Min kjærlige Pige! Du maa lette dit Hjerte og sige mig, hvad du saae. Det kan være en vigtig Oplysning i saa farlig en Tid.

Guldborg. Jeg saae en Mand med en rød Kappe over sig. Hans Øine vare vilde og flammende som Gloder. Den usikkre Maane kom frem af en Sky og skinnede paa hans Bryst, hvor et Tigerhoved laae paa Luur, saavidt som jeg kunde see. En Fjer vaiede paa hans Hoved. Mere saae jeg ikke. Jeg lukkede mine Øine i en dødelig Angst og torde ikke røre mig af Stedet. Han vovede at klappe min Kind, og den brændte, da hans Haand berørte mig. Han talede et ubekjendt Tungemaal og brast i Latter over min Angst. Da han vendte sig og fløitede, tog jeg Mod til mig og flygtede herop. Det forekom mig, som om Menneskenes Fjende var efter mig.

Jutta. Alle Helgene bevare os! Du er undgaaet en stor Fare! Jeg ahnede, at min Husbond aldrig saasnart var kommen i Berørelse med Grev Geert, før saadanne Syner vilde vise sig her. Det er udentvivl hans Landsknægte, som allerede spøge i denne afsides Egn. Nu vil en Sky af Landser leire sig om denne Borg, og hans Lyn og hans Torden vil ryste dens Mure.

Guldborg. Skulle vi blive?

Jutta. Hvorfor ikke? Den er uden Fare, som Gud vil bevare. Borgen er fast og stærk og vi kunne altid undslye ad den underjordiske Gang. Var din Fader her blot, forinden de indslutte os, for at vi kunne aftale dens Forsvar.

Niende Scene.

Fru Karen Bille. De Forrige.

Karen Bille. Der er Glæde over al den Gaard! Gud har bevaret Niels hos den kullede Greve. Nu kommer min Helt.

Guldborg. O lad os ile!

Jutta (til Karen Bille). Ud paa Svalen, ud for at føre ham tilbage i Triumf. (De gaae.)

Tiende Scene.

Fru Karen Bille (alene). Hvo der havde seet ham Ansigt til Ansigt med den holsteenske Greve! Det var et Syn for en Moder! Jeg føler, at han har forsvaret Land og Rige mod Tyrannen. Du eller Ingen, Niels! Saaledes bør en Ridder være! Hvor disse Sønner forhærde vore Hjerter! Hvo er heltemodigst, enten vi, som daglig see dem dandse Døden imøde til Tvekampe og Tourneringer, eller de, som vove Livet i det Haab, at de skulle seire! Men dennegang, Niels! var du værst! Mit Hjerte har aldrig skjælvet saa stærkt.

Ellevte Scene.

Niels Ebbesen; Fru Jutta og Jomfru Guldborg ved hver Side af ham. Fru Karen Bille.

Niels Ebbesen (knæler). Din Velsignelse, min Moder! Indvi mig til Døden, om Gud vil det.

Karen Bille. Jeg kan ikke afsee dig, Niels! uden

i Døden for Fædrelandet. Gud velsigne dig! Hvad er hændet?

Niels Ebbesen (reiser sig). Forbered eder paa strenge Tidender, alle mine Hjertenskjære! Styrk mig ved eders Mod i disse mørke Tider og lys ved eders Exempel for alle Dannegvinder!

Guldborg. Fader! Riddere og Svende opfylde Borggaarden. De ere Mange i Følge.

Niels Ebbesen. Jeg har været paa Hald Slot og paa andre Borge. Mange Riddere af den danske Aand samles her foruden mine Mænd. Jeg ilede forud for dem, da jeg saae disse mig hellige Taarne. Men de ere her alt og nu skulle I høre.

Tolvte Scene.

En Skare Riddere og Riddersvende. De Forrige.

Niels Ebbesen. Jeg vil uden Omsvøb gjentage, hvad jeg har sagt eder enkelt. Geert er i Begreb med at fuldføre sit Værk. Han tilraner sig Slesvig og giver Danmark til Kronens Lehnsmand, Hertugen af Gottorp, hvis der ikke opstaaer en Ridder for Danmark, som kommer imellem med sit Sværd. Han fristede mig stærkt til at følge sin Fane; men da jeg stod Ansigt til Ansigt med Tyrannen, randt Folkets Lidelser mig ihu, og med Billedet af det sønderrevne Danmark for Die, sagde jeg ham, hvad Gud gav mig i Sinde. Det var ingen Harpeklang i hans udanske Øre. Jeg kunde see, at det virkede som en Dommedagsbasun. Han bød mig at hylde sig; men jeg bad

ham flye af Landet. I gode Riddere og Svende! Vilde I have talt de samme Ord?

Niels Bugge til Hald. Jeg svarer for Alle: Ja, Vi vilde have sagt ham ethvert af dine Ord, om vi torde.

(De slaae Alle paa deres Skjolde.)

Niels Ebbesen. Den kullede Greve var vred som en Tydsker. Han bævede af Harm og dømte mig til at rømme Riget eller at hænges. Hvad raader du mig, min Hustru? Skal jeg vælge et af disse Vilkaar?

Jutta. Jeg kan kun raade dig at ihjelslaae den kullede Greve.

Niels Ebbesen (gribende hendes Haand). Det var en Dannegvindes Raad. Jeg har hørt det i mit Hjerte og fulgt det. Jeg tilkastede Geert min Handske og undsagde ham paa Liv og Død.

Karen Bille. Min Søn! Min Helt!

Niels Ebbesen. Der er ingen Tid at spilde. Den Frist, som han satte mig, er forbi. Nu vil jeg ride til Randers. Men vi ere kun en liden Skare og Grev Geert er midt i sin Krigshær. Vi kunne ikke vente at komme levende hjem, om det ogsaa lykkes os at trænge frem til Greven. Ingen skal følge mig, som ikke freidigt vil vove sit Liv for Fædrelandet. Men den Skjebne, som er rammet mig, den truer alle danske Ridderborge.

Niels Bugge. Vi følge dig mod den kullede Greve, om vi end skulde finde Døden Alle.

(Riddere og Svende slaae paa deres Skjolde.)

Niels Ebbesen. I sværge det?

Riddere og Svende. Vi sværge det!

Guldborg. Fader! Dit Exempel virker! Vi blive

Amazoner for at ligne dig. Landsekknægtene have viist sig her. Hvad skulle vi gjøre, dersom de storme denne Borg?

Niels Ebbesen. Have Landsekknægtene viist sig her, da skulle kun tredive Riddere og Svende følge mig. Vi ville siden kaste Lod derom.

Karen Bille (tager ham hen i Baggrunden). Det Raad, som du faaer af en Qvinde, det lader du ingen Mand vide. Lad Hestenes Sko bryde af og vende om, for at du kan undgaae dine Fjender, naar du har nedlagt deres Herre.

Niels Ebbesen. Eders Raad er viist, Fru Moder! Let kan jeg gaae Faren imøde, naar jeg styrkes af saa adelige Danneqvinder. — (Træder tilbage med Karen Bille ved Haanden.) — Før vi nyde et Maaltid, som jeg vel tør kalde den hellige Nadver, ville vi knæle for den Almægtige og bede for Danmark.

(Alle knæle i stille Bøn.)

Femte Act.

Sal paa den keiserlige Borg Spandau.

Første Scene.

Kong Valdemar af Danmark. Keiser Ludvig af Baiern. Markgrev Ludvig af Brandenborg. Hertug Bugislav af Pommern, hvem Keiseren af og til taler med.

Keiseren. Omsider smiler da Lykken til Danmark igjen.

Markgreven. Omsider — ja — Vi have i femten Aar vinket den med vore Faner og kaldt den med vore Krigsdrometer. (Til Valdemar) Hvorlænge er det siden, at eders Fader, Kong Christopher, døde?

Valdemar. I syv Aar har Danmarks Throne været ledig. I syv Aar har Grev Geert hærjet det stolte Land. Jeg har talt Aar og Dage, min Frænde! ja Timer og Minutter, indtil det lykkelige Øieblik kom.

Keiseren. Jeg skylder Brandenborg Tak, fordi jeg har havt den Ære at opdrage Danmark en Konge. Jeg har vundet Kongens eget Bifald, og jeg seer paa Alles Øine, jeg hører paa Alles Tone, at jeg har fortjent denne Ære. Jeg har holdt Øie med den ledige Throne, som stod indhyllet i Nordens Skyer. — Jeg ahnede, at den stod ledig for eders Naade. Min Ahnelse opfyldes. Geert af Holsteen var eders farligste Modstander. Som Rigsfyrsternes Overhoved kunde jeg ikke modarbeide denne dristige Rigsfyrste. Men jeg har med hemmelig Glæde seet Breve paa Breve, Gesandt paa Gesandt komme fra Danmark for at byde eder Kronen. Eders Lykke triumferer. Skyerne adspredes og jeg seer eder i Tankerne bestige Thronen. Geert er jo nedstyrtet fra sin farlige Bane. Han har jo fundet sin Mand.

Valdemar. De danske Rigsstænders Tilbud ville give os et Billed af denne lykkelige Begivenhed. De ere her strax.

Keiseren. Det bliver en varm Dag for mig; men Forliget med Greverne af Holsteen maa lykkes. De stolte og stridbare Sønner af Geert give vel nødigt efter; men jeg vil det. Hertug Valdemar af Slesvig er modfalden.

Han beder, haaber jeg, sin Konge om Naade. Et Tryllеord af mig har virket det Under, at Froken Helveg af Gottorp fulgte med Fyrsterne. Hvad synes eders Naade om denne Aabenbarelse?

Valdemar. Den er smuk, min Keiser! Alt for Danmark!

Anden Scene.

Gesandterne Ridder Claus Limbek og Ridder Stigot Andersen samt flere danske Riddere. De Forrige.

Limbek. Hil eder, Herre Konge! Vi ere komne for at bede eders Naade hjem og byde eder Danmarks Krone.

Valdemar. Hvad Synet af Landsmænd husvaler den Landflygtige! Den danske Røst er dog kjærest at høre, men allerkjærest, naar man faaer en Krone for at høre den.

Limbek. Det danske Folk længes at see sin Konge og det lader melde ved os, at Grev Geert er fældet.

Valdemar. Derfor love vi Gud.

Limbek. Det sukker al Danmark.

Valdemar. Hvo slog den kullede Greve, at han laae paa sine Gjerninger?

Limbek. Ham slog Herren ved Ridder Niels Ebbesen til Nørreriis, thi det var et Under, som skete!

Valdemar. Ja det var et Under, at en eneste Ridder gik som Danmarks Skytsengel igjennem de fremmede Hærskarer og nedslog deres Fyrste. Hvorledes gik det til, at Niels Ebbesens Sværd blev et Cherubsværd for Danmark?

Limbek. Biskop Svend af Aarhuus og de Riddere,

som alt have været i Prag for at bede eder hjem, de have ladet eders Naade vide, hvor ulykkeligt Folket var under de tydske Herrer . . .

Valdemar (afbrydende). Ved disse fremmede Floder gik jeg ofte med glindsende Øine og tænkte derpaa. Jeg gik landflygtig mellem dette Lands Bjerge og drømte mig ind i de lyse og luftige Landskaber, den ædle danske Natur, som dannede min Sjæls første og skjønneste Billeder. Jeg længtes efter de blanke Sunde og det stolte Hav, med hvis Luft jeg indaandede Livet. Men jeg kunde endnu Intet udrette for det undertrykte Land, og om jeg end kunde, saa stillede Erindringen om de Riddere, der opoffrede Kongen, min Fader, sig dog som mørke Skikkelser mellem mig og min Hjemvee.

Limbek. Grev Geert har selv tugtet de danske Riddere, Herre Konge! Han var i Begreb med at opoffre den hele Ridderstand, da han maatte døe. Mangt et dansk Herreskjold har han allerede brudt og mange Slotte har han givet til Fremmede, for hvis Lune den danske Bonde maa trælle. De gode gamle Herreslægter, som i Valdemar den Stores Tid opstode af Landets Jorddrotter, de indsee deres Feil og angre deres Forblindelse!

Valdemar. Niels Ebbesens Sværd har forsonet mig med de danske Riddere.

Keiseren. Men hvo har endnu sagt eders Naade, at eders Lands Skytsengel ikke var en Stimand, da han ihjelslog den tappre Rigsfyrste?

Valdemar. Jeg vil see Niels Ebbesen i sit glimrende Lys, selv om jeg skulde frygte for, at jeg ikke blev Keiserens Ven.

Keiseren. I bruser op, min Konge! som det nordiske Hav, hvis Herlighed jeg misunder eder. Men jeg tilgiver eder gjerne, fordi det er et majestætisk Syn, og jeg lyttede altid med Velbehag til de Harper, der klang om Nordens Helte. Herligere Sagn har jeg aldrig hørt. De virke stoltere paa Sindet end Provences Romancer.

Valdemar. Hvo af eder, ædle Riddere! kan bedst slaae paa de Strenge, som klinge om Niels Ebbesen i Danmarks Bryst?

Limbek. Hvis eders Naade tillader det, overlader jeg denne Ære til Ridder Stigot Andersen. Han har lært Veltalenhed i Skolerne i Paris og Boulogne og han har talt med Ridder Ebbesen selv.

(Valdemar vinker til Ridder Stigot.)

Stigot. Det er kun altfor sandt, Herre Konge! at Grev Geert var en Tyran i Danmark. Hans barbariske Aand fremmanede Gjenfærd overalt og blodige Syner. Folket fortvivlede under hans Aag, Ridderstanden var i Fare for at forgaae, Riget for at adsplittes. Grev Geert lod Niels Ebbesen kalde for at vinde eller for at tugte ham. Gjennem en Skov af fire Tusinde fjendtlige Landser gik han uforfærdet til den vilde Erobrer, som stod paa Spidsen af sin Magt og Vælde, og bad, bød og besvoer ham at standse paa sin skrækkelige Bane og forlade det ulykkelige Land. Men den holsteenske Greve, oprørt over den stolte Trods, og ydmyget i sit Hjerte ved de Følelser, som klang i Niels Ebbesens Tordenrøst og ved det herlige Syn af Helten, bød ham, forblindet af sin Lykke og farlige Vælde, at knæle og hylde sig. Men ved Tanken om Landets Fare og Folkets Lidelser stod Niels Ebbesen fast. Han stod fast

som det bør sig den Ridder, der ikke blot forsvarer Damerne og de Uskyldige, men deres Ly og Arne, deres Fædreland og dets Ære.

Keiseren. Jeg misunder Danmark denne Mand. Han synes at være en Ridder uden Frygt og uden Daddel. Men stands ikke! Hvad Vei gik Rigsgreven?

Stig. Ikke den gyldne Middelvei, som det burde sig mellem en Fyrste og en Ridder. Han domfældte Niels Ebbesen, men kun for at fælde sin egen Dødsdom. Den danske Ridder skulde være fredløs, og hvis han ikke rømmede Riget inden Sol gik ned, vovede Holsteens Greve at byde ham Galgen.

Keiseren. Hvad vovede han? Dømte han en Ridder saaledes? Traadte han Ridderæren og dens Love under Fødder?

Stig. Han gjorde det ikke ustraffet. Niels Ebbesen ændsede ikke, at han stod paa Tyrannens Slot, omringet af hans Livvagt og midt iblandt hans Hærskarer. Som det bør sig den Ridder, der med aaben Pande byder sin Fjende Trods, undsagde han ham høitideligt paa Liv og Død. Den holsteenske Greve var nu hans Mand, hvor og hvornaar han traf ham, og det var Geerts egen Sag at vogte sig.

Keiseren. Det var det.

Stig. Handsken var kastet. Han fulgte nu kun den høiere Indskydelse, der udsprang fra hans ridderlige Følelse for Alt, hvad der er en Dannemand helligt. Han samlede om sit Banner tredsindstyve Mand i Harnisk, der svore ham Troskab i Liv og Død. Med dem forlod han trøstig sin Borg og reed Hærskarer imøde. Det var Nat, da han

kom til Randers Bro. Her holdt han stille. De dragne Sværd blinkede i det flagrende Maanelys og han sagde med dæmpet Røst: „Døden er os visere end Livet. Sværger derfor endnu engang, at I ville følge mig i Liv og Død. Hvo som ikke tør sværge, drage bort i Fred." — Maanen skinnede over Træerne, ved hvis Slagskygge de holdt. Med Korsheftet løftet mod Himlen svore alle Heltene ved deres omvendte Sværd og med en fast Stemme. Kun Niels Ebbesens Frænde, Svend Trøst, en Riddersvend, der ellers var tro som Guld, vægrede sig ved at sværge. Han blev. Men den lille Helteskare reed, kun beskyttet af sit Mod og Nattens Mørke, ind i Randers By og lige til Grevens Slot. (Pause.)

Keiseren. Han vovede sit Liv som en Heros. Men hvi standser Gesandten? Jeg drager neppe Aande for at høre den heroiske Bedrifts Herold. Bliv ved, Hr. Ridder!

Stig. Jeg drager Aande for at erindre et Optrin, der viser, at den holsteenske Greve forstod at væbne Fader mod Søn, Broder mod Broder, og nedkalde Borgerkrigens Forbandelse over Landet. En dansk Ridder, Hr. Aage, tjente under hans Fane. Han førte Commandostaven over Staden og var saa lykkelig ved sin Magt, at han, hvor stærkt han end var fristet af Naturens Røst i sit Hjerte, forblev sin fremmede Herre tro i denne skjebnesvangre Nat. Denne Ridder Aage var Svend Trosts Fader. Han kom ridende til den Bro, hvor den unge Riddersvend stod. Hvis Fane følger du? spurgte Ridderen. Svend, som kjendte ham paa Røsten, svarede i en bønlig Tone: Jeg besværger eder, Herre Fader! at forlade Udlændingens Banner og forsvare Land og Rige. Det seer ud til en

Kamp paa Liv og Død, til en Holmgang mellem Danmark og Holsteen, hvori de Danske seire. — Jeg bliver Krigerens Pligt tro — sagde Ridder Aage. Hvad har du for her og hvor er din Bannerherre, Niels Ebbesen? — Hans Hverv er saa helligt, Herre Fader! at jeg ikke vovede at nævne det, om det end skulde koste mit Liv — svarede Svend Trøst og bøiede sit Knæ i det flagrende Maanelys; men jeg beder og besværger eder, at I forlader den fremmede Fane og fører Sværdet for mit Modersmaal. — Vil du ikke følge din Faders Fodspor, Svend! sagde Ridder Aage — da overgiver jeg dig til din Skjebne, og kommer du mellem mig og min Fjende, da opoffrer jeg dig for den Eed, som jeg har svoret til Fanen. — See Himlen er rød, Staden staaer i Brand og Trommerne hvirvle! Lad disse Ting advare eder, Herre Fader! Bliv, o bliv! — bad Svend Trøst; men Ridder Aage satte Sporerne i Hestens Sider og fløi ind i den oprørte Stad.

Keiseren. Og Ridder Ebbesen?

Stig. Han viste sig som en Aand paa Slottet. Men han kom ikke paa Sokker, han gik paa Cothurner. Alt laae i en dyb Søvn; men Heltenes Trin og de klirrende Vaaben vakte den slumrende Fjende og der foregik et Optrin, hvoraf Danmark vil være stolt som det gamle Rom, saalænge Verden staaer og Folket er dansk i Sind. Den holsteenske Greve vaagnede med Forfærdelse af sine stolte Drømme. Han og hans Folk vare adskilte fra Krigshæren og kunde ikke høres. Grev Geert bad for sit Liv, men Niels Ebbesen bad ham at forsvare det selv og der opstod en fortvivlet Kamp med de danske Riddere, i hvilken Tyrannen, hans Hofmester og hans Slotskapellan faldt. Niels Ebbesen

kundgjorde derpaa selv sin Heltebedrift for den fremmede Krigshær, idet han lod Byen antænde og Trommerne røre. Hæren kom paa Benene, men i en almindelig Forvirring, under hvilken han stolede paa at kunne undslippe sin rasende Fjende. Ridder Aage var imidlertid vendt tilbage til Staden. Han samlede en Hob Ryttere og ilede til Slottet; men da han her kun saae alle Grev Geerts Erobringer ligge Liig, satte han efter Niels Ebbesen og indhentede ham ved Randers Bro. Her var Ridder Niels i den største Fare. De tydske Hellebarder svævede over hans Hoved. Han maatte forsvare sig paa Flugten. Ridder Aage faldt. Gnisterne fløi efter Hestene, da Niels Ebbesen satte over Broen med sit Banner og sine Helte. Her stod den troe Svend Trøst. Han brød Broen af og frelst var Danmarks udødelige Ridder.

Keiseren. Ja han er stor. Han er en Heros.

Stig. Vi føle Alle, at han staaer over os; men han selv føler det ikke.

Valdemar. Mit Huses Fjende, den grusomme Geert faldt paa sine Gjerninger, undsagt og indstevnet for Guds Domstol. Tredsindstyve ridderlige Mænd trodsede fire tusinde Landsknægte. See, min Keiser! Wilhelm Tell er fordunklet! I Niels Ebbesen er den nordiske Kæmpeaand vaagnet igjen —

Stig. Og tilbyder eders Naade den skjønneste Krone i Norden.

Valdemar. Geert er straffet, min kongelige Fader hevnet, Danmarks Rige frelst. Stolt modtager jeg mine Forfædres Krone. Ved Hærskarernes Gud! Jeg skal herske saa, at det atter bliver Dag i Danmark.

Stig. Det love vi os, Herre Konge! af eders lyse Forstand, eders Pandes glimrende Diadem.

Tredie Scene.

Hertug Valdemar af Slesvig. De Forrige.

Hertugen. Min Fætter af Danmark! Lad mig lykønske eder som Konge!

Valdemar. I har selv engang været Konge af Danmark, Hr. Hertug! Var I lykkelig i den danske Kongekaabe?

Hertugen. Jeg kan fra den Tid kun mindes, at jeg stod under en streng Opsigt. Min Formynder, Grev Geert, var ikke at spøge med. Jeg torde neppe røre mig i Kongekaaben.

Valdemar. I var dengang et uskyldigt Barn, Hertug Valdemar! og han, som var Ulykkesstifter i Danmarks Rige, faaer nu i Evigheden Lønnen for sine Gjerninger. Men var det nu lykkedes ham at fuldføre sine Planer, da var I Konge af Danmark og han havde paa Danmarks Bekostning stiftet et Fyrstendømme af de slesvigske og holsteenske Lande. Men hvad var der blevet af os?

(Hertugen tier.)

Veed I, hvad det betyder, Hr. Hertug! at indlade sig paa Planer imod Rigets Høihed og Thronens Arvinger? Var det ikke altid Lov i Danmark, at en af Kongens Sønner skulde arve Thronen ved Folkets Valg.

(Hertugen tier.)

I har forbrudt Eders Lehn af Kronen Danmark.

Hertugen (knæler.) Stor Uret har jeg tilføiet eders

Naade; men Grev Geert har tilføiet mig en endnu større, da han lod mig kranke eder og eders kongelige Slægt. Der er en høi Straf i den Følelse, hvormed man kaster sig for sin Overherres Fod.

Valdemar. Jeg takker Gud, at mine Fædres Krone ikke kom til at hvile paa et Hoved, som den var for tung. Nu bliver det atter Dag i Danmark. Staa op, Hertug Valdemar! og naar I er en tro Vasal, da er jeg eders Ven. Vi nedstamme Begge fra Valdemar Seir, og Danmarks kongelige Slægt bør kun stræbe at bevare, men ingenlunde at opløse Land og Rige. Har jeg Uret, Hr. Hertug!

Hertugen. Ingen af os har i denne Stund Uret, min Konge!

Valdemar. Ei hvor flint, Valdemar! I erkjender altsaa, at vi Fyrster af Skjoldungstammen ikke bør lade os lede af nogen anden Stjerne end det hellige Dannebrog? Det er det kongelige Huses Ridderbanner.

Hertugen. Det er min Følelse i dette Forsoningens Øieblik.

Valdemar. For at stifte Danmarks Rige paany, behøver jeg alle Kronens Vannere og jeg stoler paa eders.

Hertugen. Det slesvigske Vanner kan kun neie sig for Kronen Danmark.

Valdemar. Jeg er tilfreds, Hr. Hertug! og jeg tænker paa at give eder en glimrende Opreisning. Lad Prindsesse Helveg, eders Søster, være Fredsstifterinde mellem Danmark og Gottorp. Hvad om hun bestemte sig til at blive Danmarks Dronning?

Hertugen. Eders Naade viser mit Huus en stor

Ære. Min kongelige Fætter, i hvem jeg maatte vente at see en uforsonlig Fjende, er idel Godhed. Eders Rang iblandt Fyrster, eders egne glimrende Egenskaber vilde gjøre Lykke hos Døttre af Keisere og Konger.

Valdemar. Jeg har kun Danmarks Lykke for Øie.

Hertugen. Jeg skal følge eders Naades Exempel. Det lover jeg eder ved Gud og hans Helgene og derpaa giver jeg eder min Haand.

Valdemar. I taler om Helgene — hvor ere Geerts Sønner, de stolte Grever Henrik og Nicolaus?

Hertugen. De vare ikke Danmarks Helgene. Mine Fættere af Holsteen søge eders Naade i denne Time.

Keiseren. Vi have kaldt dem for at modtage Lehnseden og mægle Fred. — (Til Hertugen) Prindsesse Helveg var udentvivl i Fyrsternes Følge.

Hertugen. Min Søster reed os trætte paa sin rappe Ganger.

Fjerde Scene.

Henrik Isern. Grev Claus. De Forrige.

Drabanten (idet han aabner Døren). De høibaarne Herrer, Greverne Henrik og Nicolaus af Holsteen. (gaaer.)

Henrik. Eders Majestæt har behaget at kalde os.

Keiseren. For at modtage eders Lehnseed og formaae eder til Fred med Kong Valdemar af Danmark.

Henrik. Fred?

Keiseren. Med al Agtelse for eders tappre Bedrifter og det ridderlige Tilnavn, som I har vundet under Englands Banner, fraraader jeg eder dog at prøve eders

Lykke mod Danmark. Eders Fader, den høibaarne Grev Geert, maatte falde for det cimbriske Sværd, hvor mægtig og lykkelig han end var. Med hele vor keiserlige Autoritet agte vi at staae Hans Naade, Kong Valdemar, bi. Vi kjende denne os elskelige Pleieson som en Fyrste, hvis skarpe Tanke opveier mange tusinde Sværd.

Henrik. Min Faders Manes forbyder Freden.

Keiseren. Jeg raader til Fred med Kong Valdemar, om end eders Faders Manes ville Feide med Ridder Ebbesen. En Ridders Stridigheder vedkomme jo ikke hans Fyrste.

Henrik. Desuden betænke eders Majestæt, at det nordre Jylland er i de holsteenske Vaabens Besiddelse for hundredetusinde Mark Sølv.

Keiseren. Det er en Sag, som angaaer Kronen Danmark. Vi vil ikke vove os forvidt med at raade Kong Valdemar. Han var altid en myndig Herre, endog som lille Prinds, og han var aldrig raadvild.

Henrik (til Kong Valdemar). Jeg misunder eder den Lykke, høibaarne Herre! at være Keiserens Ven.

Valdemar. Keiserens Mildhed har læget de Vunder, som Geert af Holsteen slog i mit Hjerte.

Henrik. Danmark har nu givet mit Hjerte lignende Vunder. Jeg skulde ellers tilkaste eder min Handske for disse haarde Ord.

Valdemar. Deraf seer jeg kun eders Kamplyst; men ikke hvad Holsteen fører i sit Skjold. Er det en Brandfakkel eller en Oliegreen?

Henrik. Alt som det behager eder.

Valdemar. Forlang ikke, at jeg skal svige Ridder Niels Ebbesen. Det er at støde et Sværd i mit Hjerte.

Henrik. Denne Fornemmelse gjennemfoer mig, da jeg hørte min høibaarne Faders Død.

Valdemar. Danmark vaandede sig under eders Faders Trin. Derfor klang hans Død mig som en Hymne, Nemesis sang.

Henrik. Men en Krones stolte Klang er i eders Ord, og det er mig, som lider. Skal der være Fred imellem os, da maa der tales i en anden Tone. Dog kan jeg ikke bortgive den Ret til Frænders Blodhevn, som Lovene tilstaae den fattigste Undersaat.

Valdemar. Vil I have Lov til at forstyrre Landefreden, Grev Henrik?

Henrik. Den brydes jo allevegne, hvor der leve christne Riddere. Eller mon Bannerne flagre fredeligere fra de danske Borge end fra Borgene i andre Lande?

Valdemar. Der bliver atter Dag i Danmark og der skal være Landefred. Men Niels Ebbesen har trodset hele Holsteens Magt og ham tør jeg frit lade forsvare sig selv.

Henrik. End staaer tilbage de hundredetusinde Mark Sølv, som de danske Landskaber have kostet min Fader.

Valdemar. Er der ikke sluttet en Traktat i Lybek, Hertug Valdemar! mellem eder og Grev Geert.

Hertugen. 24 Tusinde Mark skulde tilfalde Huset Gottorp for Udrustninger og Leding under det holsteenske Banner.

Valdemar. End skal imellem os Frøken Helvegs Medgift bestemmes.

Hertugen. En dansk Dronnings Medgift tør ingenlunde være mindre.

Keiseren. De høibaarne Grever af Holsteen ere Fyrstindens fødte Forlovere.

Henrik. Vi ønske vor Frænde Helveg al Ære, og vi ville da byde Kong Valdemar Haanden til Forlig, men Niels Ebbesen Feide paa Liv og Død.

Keiseren. Hertug Valdemar af Slesvig og Greverne Henrik og Nicolaus af Holsteen erkjende altsaa den høibaarne Fyrste Valdemar, Kong Christophers Søn, for Konge af Danmark. — (De bøie sig.) — Hvis eders Naade saa synes, da ville vi modtage Fyrsternes Hylding.

Kong Valdemar sætter sig ved Keiserens Side. Fanfare. Greverne af Holsteen knæle for Keiseren, Hertugen af Slesvig for Kong Valdemar.

Femte Scene.

En stor Pragtsal.

Frøken Helveg og Keiserinden, fulgt af Hofdamer.

Keiserinden. Her, Fyrstinde! er det passende, at den kongelige Adonis hilser eder. Her, min Helveg! kan du aande det søde Ja. Vi hørte jo Alt.

Helveg. Den kongelige Adonis! Hjemme i Danmark vilde de kalde ham Valdemar den Haarfagre.

Keiserinden. Lykkelige Helveg, som vandt saa smuk en Herre. Saamegen Forstand fortjener en Krone. Hans vittige Lune vil bortspøge din Tid. Her skal du modtage et Løfte, som for de fleste Fyrstinder er en forgyldt Pille,

men som for dig vil være et Trylleord. Hvad gaaer du ikke imøde?

Helveg. Men vil han faae mig kjær, eders Majestæt?

Keiserinden. Hvor barnlig! En saadan Frygt bør ikke spøge i en Fyrstindes Hjerne. Han vil love dig Troskab, Helveg! men du bør ikke troe derpaa. Det er et Løfte, hvormed Fyrster lege.

Helveg. Jeg er ret ulykkelig. Kong Valdemar har gjort et fortryllende Indtryk paa min Sjæl og jeg skal dog maaskee ikke vinde hans Kjærlighed.

Keiserinden. Trøst dig da ved det skjønne Indtryk og fjern alle de Forestillinger, som ville forstyrre det. Vi ville nu forlade dig, men dog være i Nærheden for at lytte til hans sjælfulde Røst og spaae din Fremtid af dens Tone. Vi ville, mens vi lytte, drømme i Phantasiernes Feeverden.

(Gaaer ind i et Sidegemak.)

Sjette Scene.

Frøken Helveg (alene). Farvel, Frøken Helveg! Nu kommer den mægtige Troldmand, med Kronen om de fagre Lokker, og virker det Trylleri, at du bliver Danmarks Dronning. En ny Verden opgaaer for dig. Elsk mig eller ei, Kong Valdemar! Jeg har hørt Viisdom af Tydskelands Frue. Hvor underligt mit Hjerte banker! Hold op dermed! Jeg er ikke vant til nogen Uro. (Lytter) Alle Helgene! Der kommer han, sendt af Gud.

Syvende Scene.

Kong Valdemar. Frøken Helveg.

Valdemar. Hil eder, Frøken Helveg! Huset Gottorp smiler i eders fortryllende Person.

Helveg. Af Glæde, Kong Valdemar! fordi det kan hilse eder som Herrens Salvede i Danmark.

Valdemar. Omsider slaaer da Forsoningens Time for Danmark og Gottorp, og to nærbeslægtede Fyrstehuse mødes i vore Personer. Ved Christi Blod! Det er en lykkelig Stund.

Helveg. Ja en lykkelig Stund, Herre Konge! Det er kun altfor sandt, at de mørkeste Sorger kom over Land og Rige, saa ofte som disse Fyrstehuse fjernede sig fra hinanden.

Valdemar. Lad mig tage denne Tanke for et lykkeligt Varsel, Frøken Helveg!

Helveg. Det give Gud, Kong Valdemar! at den maatte være et Varsel for en evig Forsoning.

Valdemar. Naar Frøken Helveg vil være Fredsstifterinde, da bliver det atter Dag i Danmark.

Helveg. Fredsstifterinde? Hvo vil ikke gjerne vinde sig en saa himmelsk Ære.

Valdemar. I taler som en Engel, Helveg! Det danske Tungemaal klang mig altid som Kjærligheds Røst i dette fremmede Land. Jeg har hørt de fremmede Toner saalænge, at det tykkes mig, jeg kun bør høre det skjønne danske Tungemaal fra min Dronnings Læber, i min kongelige Borg. Vil I tale det for mig, Helveg?

Helveg. Himlen og alle Helgene ville have det saa,

Herre Konge! thi ellers blev saa stolt en Skjebne mig ikke buden.

Valdemar. Forsoningen er fuldbyrdet. Jeg kroner Gottorps lykkelige Fee, opløfter hende paa Danmarks Throne og giver i hendes Person Huset Gottorp Diademet og det kongelige Skarlagen.

Ottende Scene.

Keiseren og Keiserinden. Markgreven og Markgrevinden af Brandenborg. Hertug Albert af Saxen, Hertug Barnim af Stettin, Grev Ulrich af Lindow, Grev Günther af Schwartzburg, Hertug Albert af Meklenborg, Grev Alf af Scovenborg med deres Gemalinder. Hertug Valdemar af Slesvig. Greverne Henrik og Claus. De danske Gesandter. De Forrige.

(De ordne sig i Grupper. Lykønskningsceremoni.)

Keiseren (til det kongelige Brudepar). En dansk Konge er fornem iblandt kronede Hoveder. Hvilket Kongerige i Christenheden har saamange Ahner og saa skjønt et Navn! Danmark! Denne Klang har samme Virkning som Landskabsmalerens Pensel.

Valdemar. Ved sine Ahner er Danmark en Helligdom blandt Kongeriger; derfor er det statsklogt af Monarkerne, naar de holde deres Haand over Danmark. Det er Sagas Tryllerige og en Talisman for Kronernes Ret. Vi nedstamme lige fra Nordens Halvguder, fra Kæmpernes Konger i Leire.

Keiserinden. Hans Naade Kong Valdemar kastede

sit seierrige Blik i Speilet, da han lignede sig med en nordisk Halvgud. Denne majestætiske Herre har gjort et Indgreb i den qvindelige Dommermyndighed, som vi ikke ynde. Vi ville straffe Hans Naade. Vi ville gjøre ham blind af Vrak. Speilet var virkelig trø.

Valdemar. Jeg beundrede i Tankerne dette keiserlige Speil, med den magiske Pragt, med det klare forunderlige Dyb. Det er visselig et Trylleſpeil. Thi hvad jeg betragtede derinde, var en qvindelig Skikkelse af vidunderlig Skjønhed. Jeg saae et Drommesyn. Det var Freia selv.

Keiserinden. Freia! Hvem var Freia? En Dronning i Norden?

Valdemar. Hun var Dronningers og Hyrdinders Forbillede. Hun var Skjønhedens Gudinde selv; og hun er bleven udødelig ligesom den medeceiske Venus.

Keiserinden. Man skulde altsaa troe paa en Skjønhedsgudinde for et Folk af Grønlændere og Troldmænd, som boe paa den yderste Jord og aldrig see Solens Lys; thi der er sagt mig, at det Folk, som eders Naade skal herske over, bestaaer af saa underlige Væsener.

Valdemar. Hvad synes eders Majestæt om de danske Riddere, som her staae?

Keiserinden. Ja Riddere — men Folket?

Valdemar. Folket har i forrige Tider omstyrtet de gamle romerske Riger og lagt Grunden til det tydske Keiserdom.

Keiseren. Unægteligt! Vi staae paa de nordiske Kæmpefolks Skuldre.

Keiserinden. Dankongen skal altsaa herske over Kæmpernes Land?

Valdemar. Danmark er et Hyrdeland. Guldgule Marker og prægtige Skove, henlagte i det stolte Hav — det er Danmark.

Keiseren. Ja Havet er stolt, men vi savne det her! —

Valdemar. Haardt, min Keiser! Havet er Naturskjønhedernes Sjæl. Det stolte Element har den Lune, at det kun vil beherskes af Folkeslag, som indaande dets Luft.

Keiserinden. Men naar vi tænke os ind i de barske Søvinde, da fryser eders Skjønhedsgudinde for os.

Valdemar. Den nordiske Søvind aander en kjæk Luft i Hjertet og friske Roser paa Kinderne; den bevarer den marmorhvide Skjønhed; men selv den stolte Venus maa være bruun af Solen.

Keiserinden. Eders Naade er særdeles skarpsindig.

Keiseren. Det kan ikke nægtes, at Phidias smigrer Aphrodite, naar han udgiver hende for blændende hvid. Men det er ialtfald kun en uskyldig Nødløgn, ikke engang af ham, men af det kariariske Marmor.

Valdemar. Phidias havde truffet Sandheden, naar han havde kjendt den guldhaarede Freia, Perlen iblandt Asynierne og tilbedt af alle Guder og Mennesker i Norden.

Keiserinden. Er det troligt, at eders Kæmper og Barbarer kan have tænkt sig en Gudinde for Kjærlighed som Grækernes og Romernes?

Valdemar. Det er saa naturligt, som at Rosenbusken, skjønt om Vinteren begravet i blændende Snee, dog blomstrer i Danmark som i Provence.

Keiseren. Naar Danmark har en Heros som Ridder Ebbesen, er det ikke utroligt, at det kan have havt en Skjønhedsgudinde som Venus. Danmark skal jo være et lidet Elysium i Havet, og jeg har seet danske Qvinder af den herligste Vært, der vare som Roser og Snee. Man kunde gjøre en Afgud af en saadan Qvinde.

Valdemar. Det er et Syn for Guder, og Freia udsprang i Oldtiden af et saadant Syn.

Keiseren. Jeg troer virkelig, at jo høiere man kommer imod Nord, jo friskere see Menneskene ud, jo mere antage de Rosens og Sneens Farve.

Valdemar. Det er en Gunst af Freir, den hvide Guddom, Solens Aand, som paa eengang er mildere og strengere mod de nordiske Folk end mod andre. Markerne glimre af hans Guldkorn; hans Hærskare af bevingede Sangerske slaaer Triller i den blaae Luft, zittrende af Fryd, og han smiler i Solskin gjennem hele Naturen, som om han vilde sige til Menneskene:

Dands paa Roser
Og sov paa Duun!

Han er det sig nærmende Lys, for hvilket Blufærdighedens Rose udspringer; thi Alle maae være som hans Elskede, der rødmede blot fordi hun hørte, at han havde seet hende, og blot fordi hun opdagede hans Billed, som var opfanget i et Speil af det klare Vand og hemmeligt bragt til hendes Sovegemak i et Guldkar. Overalt staaer Kraften i Flor, og der er en Aand i de nordiske Folk, som svarer til deres friske Farve. Hil de danske Qvinder! Naar jeg seer dem i deres Herlighed, da har jeg Freia, den altid blomstrende Skjønhedsgudinde, for Die!

Keiserinden. Vogt eder, min Konge! for denne Gudinde. Hun er mægtigere end hun vil synes. Men Idealet, det nordiske Ideal — jeg troer ikke, og jeg tør paastaae, at Ingen af de tilstedeværende Fyrster og Fyrstinder troe, at det kan sammenlignes med det græske og romerske, med mindre eders Naade er Herre for at bevise det. Men, hvorfra skal Beviset komme?

Valdemar. Fra Edda, en nordisk Helligdom, som jeg bevarer i en Guldkapsel og altid fører med mig. I den staae Sagn og Sange, der klang med homerisk Høihed fra Oldtidens Harper i Norden.

Keiserinden. Fra Edda! Atter et nordisk Vidunder —

Valdemar. Skjønnere end Regnbuen —

Keiseren. Og som i eders Naade lader os see en Alexander den Store, hvis Genius var Homer, som jo fulgte den kongelige Helt overalt. I Sandhed! Jeg ønsker eder Alexanders Sværd tillige; thi der vil, som det synes, foreligge eders Naade gordiske Knuder.

Valdemar. De Knuder, jeg ikke kan løse, dem overhugger jeg uden Naade for Danmarks Riges Skyld.

Helveg. Lad mig sige eders Naade, at disse kronede Hoveder, som ere mildere end Stjerner, kun friste eder til at blive aandsfraværende.

Valdemar. Jeg fortjener denne Paamindelse af min tilkommende Dronning. Hvor flint! Den er en Kjærligheds Rune, som fortryller mit Hjerte. Den er mig skjønnere end nogen Billet d'amour, som Dauphin af Frankrig kalder sine ømme Breve.

Helveg. Jeg lover mig et Paradiis af eders Naa-

des omme Samvittighed; men forlad mig! — Jeg tænkte dog ikke paa mig selv. Det voldte mig kun Bekymring, at Dankongen for et Øieblik blev den Gudinde utro, hvis Altar han skal beskytte. Jeg kan i denne skjønne Time ikke vende min Tanke bort fra Trylleriernes Fee i Folkvangur. Med Stjernebilledet Løven under sin guddommelige Fod, som er skabt til lette Fjed over Stjerner, sidder Freia i sin evige Ungdom og sin evige Vaar. Et himmelsk Ansigt mellem Guldskyer, som dannes af de lyse Lokkers Rigdom; Øine som en Blomst, himmelblaae, med Stjerner af overjordisk Glands og et Udtryk af unævnelig Godhed; rødmende som Morgenhimlen og skinnende som et besjælet Marmor; en Vært, som, forraadt af det Sølvmoers Klædebon, der nedflyder over den, viser hende som det skjønneste Væsen i Himlen og paa Jorden; en Gang, let og svævende som Stjernernes, fortryllende ved den mindste Bevægelse — det er kun et Taagebilled af Freia. Hun synes at udbrede en Duft af sin egen himmelske Følelse, hvor hun aabenbarer sig. Hun er altid omsvævet af de fire Ampriner, der besjæles af hendes Villie. Alle Qvinder, der ere som hendes Væsens Ekko paa Jorden, bære hendes Navn og kaldes Fruer efter hende. Alle Elskende paakalde hende og offre paa hendes Altar. I dette stolte Nu troer jeg, at hendes Blik hviler paa Sjofna, det uskyldige Væsen, som fylder Hjertet med Kjærlighedens første Lykke.

Valdemar. Min Helveg er indviet i Eddas høie Mysterier — og saa dybt?

Helveg. I Valdemar Seirs, min store Forfaders Tid, blev jo Eddas Helligdom aabnet, hvor den guddommelige Skjald fra Oldtiden sidder med sin evige Harpe.

Hans høie Viisdom gaaer til Sjælens Dyb. Skulde jeg som Dannequinde ikke kjende Nordens stolteste Toner?

Valdemar. Jeg takker alle Eddas Guder, men fremfor dem Helvegs Genius, som holder Gudesprogets Harpe i sin Arm. Thi jeg skal da ikke eene, men med Bistand af min Helveg, staae for et Tribunal af Fyrster og Fyrstinder — Retten sat af Keiserinden selv.

Helveg. Jeg hørte det før og jeg er altsaa her en **advocatrix regia.**

Valdemar. Sagen bliver maaskee kun en Veddestrid imellem os. Synet af Gudinden, som Frue i sit himmelske Huus, hvor hun modtager Offringer af Guder og Mennesker, hvis Beherskerinde hun er, og hvor hun lytter til Hjerternes hemmelighedsfulde Røst, er vel livsaligt; men jeg seer hende dog hellere, naar hun med Guldhjelmen over sine Lokker, med det fortryllede Halssmykke Brising, der lyste som Solstraaler og klang som de himmelske Tungemaal, og det svævende Sølvmoers Klædebon udrider i Strid for at høste paa Val, for at sværme for Kampen, med stolte Smiil og endnu stoltere Taarer. Jeg seer hende hellere, naar hun i sin evige Sommer modtager de fra Seiren opstandne Helte, der hilse hende med Erindringens stolteste Fryd, at Æren var det feireste Træ i Skoven. Jeg seer hende hellere i Gudernes fælles Sal, Valhalla med dens tolv Throner, naar de Udødelige og Einheriarne eller de himmelske Helte vente med Længsel paa det Øieblik, da hun berører Guldpokalen med sine Rosenlæber og hilser dem alle med et Smiil, som tillader dem at drikke. Jeg seer hende hellere, naar hun i sin straalende Karm, trukken af to spraglede Tigere, nedfarer til Jorden

ad Regnbuen, Gudernes Bro, Alt indhyllet i Maaneskin. Men jeg seer hende helst, min Helveg! naar hun om Natten hemmelig besøger Valhal paa en Karm, trukken af det gyldne Vildsviin, som hun forærede Odur; thi da seer jeg, at Bagtalelsen følger selv Gudinder som deres Skygge. Hvorledes skulde hun undgaae Heimdal, den aarvaagne Gud, som Nat og Dag staaer paa det Høieste af Regnbuen, hvor han hører Græsset gro, ja Ulden paa Lammene vore, og hvor han, naar en Vind rører sig, blæser i Gjallerhornet, som kan høres over hele Verden? Han er de høie Tankers Tolk.

Helveg. Jeg seer hende hellere, naar hun i unævnelig Majestæt, af Kjærlighed til Fyrsten Odur, der følger hende som et Drømmebilled, byder Oreaden Hyndla: „Vaagn, høie Jomfru! Ja vaagn, Veninde! Vaagn, Søster Hyndla i din Grotte og sving dig i Sadlen! Vi ville ride sammen til Valhal og tale sammen om Fyrsters og Helters Slægter." Jeg seer hende hellere, naar hun ved sit majestætiske Blik forstener Bjergnymphen, som med Herens onde Lune kalder hende Elskovs Flamme, et flagrende Irlys, fordi Odur er ved hendes Side. Det er om en Throne at gjøre, og Hyndla, som i sin Bjerggrotte vogter paa Stamtræerne, maa uden Naade opregne Guders og Menneskers Slægter, for at Odur kan bevise sin Ret til Thronen. Gudinden byder hende endnu at virke en Trylledrik til Fyrsten, for at styrke hans Erindring. Heren nægter det, men jeg seer, hvorledes Gudinden indhyller hende i en brændende Ild, indtil hun adlyder og rækker Odur Trylledrikken, idet hun dog forbander den, og jeg seer, hvorledes Freia velsigner den for at afvende Forbandelsen, anraaber alle Guder for Odur og beder ham trøstig at drikke.

Valdemar. Jeg seer hende hellere, naar hun paatager sine sølverhvide Vinger og nedsvæver for at meddele Mennesker den himmelske Kjærlighed. Der bliver en Altarflamme i Hjerterne og Øinene lyse ved hendes Trylleri. Jeg saae hende hellere, hvis jeg kunde, naar hun er usynlig tilstede, hvor Kjærligheds Runer skrives, hvor Erindringernes Folkvangur blomstrer, og hvor hendes Vinger blive som Ildsluer.

Helveg. Jeg seer hellere Gudinden med de deilige Taarer, der hænge som Duggen paa Rosen, glimrende som Guld i Morgensolens Glands. Hvor er der et Under, som Freias gyldne Taarer? Det er Følelsen, som sværmer, saa at Sjælen bliver synlig i al sin Pragt. Hendes Sjæl er en Sol.

Valdemar. Jeg seer hende hellere, naar hun foran alle Guder i Harnisk staaer i Forstavnen af Skybladner, det underfulde Skib, som altid under Medbør bruser med hende til Ægirs Pallads og skjænker hende Havets stolte Glæde. Jeg seer Maanen lægge en Straalevei henad det uendelige Hav, hvor hun seiler, og jeg seer det lustige Stof, hvoraf Lysalferne, der leve i Selskab med de nordiske Guddomme og omsvæve Norden ved Urdas Kilde, dannede dette Underskib for Gudinden, at forsvinde i hendes bølgende Barm. Det er Gudindens himmelske Phantasie, naar den bortsvæver med hende.

Helveg. Men jeg seer hende ugjerne i det korte Øieblik, da den evige Ungdom med Ydunna forlod Valhals Guder og den altfor bange Odur flygtede for en Rynke paa Gudindens Hud. Retfærdig var den Straf, som ramte Flygtningen. Odin sad paa sin Throne i det marmorhvide

Valaskjalf med sit solverne Tag og saae dybsindig ud over Verden og ned i Afgrundene. Da han hørte, at Freia græd gyldne Taarer for Odur, sendte han Hnos, hendes Datter og Blomsten for alle Amoriner, hen for at trøste hende; men denne Erindring om forsvunden Kjærlighed, hvor pragtfuld den end var, krænkede kun Gudindens Følelse og fremkaldte stoltere Taarer. Da blev Gudernes Fader fortørnet. Han bød Hermodur, sit bevingede Sendebud, at flyve ud i fjerne Lande, opsøge Odur og forvandle ham til en Billedstøtte.

Valdemar. Det er den falmede Skjønheds Skjebne. Den forstener. Men lad dette være Nok, for at ikke Gudinden, som jo fik sin evige Ungdom igjen, skal komme til at svømme i Graad.

Keiserinden. Det er skjønne Taarer. De glimre mellem Rosenskyer af Smiil og Gudinden opstiger skjønnere end Aphrodite af Havet.

Keiseren. Det høie Norden vil ikke mere forlade mine Tanker. Hvilken Gudeverden, mens det hellige romerske Rige maa tage fremmede Guder! Den fordunkler næsten Jupiter og hele den olympiske Slægt! Hvad er Fyrsternes og Fyrstindernes Mening?

(Det hele Tribunal boier sig.)

Keiserinden. Herskaberne befandt sig i et Dilemma. Ingen kan tjene to Herrer. De have bøiet sig for Rigets Overhoved og opoffret deres Guder. Jeg vælger den gyldne Middelvei og jeg forlanger, at Sandhed skal høres. Dankongen skal ikke hovmode sig over andre Fyrster. Jeg veed, hvem der sværmer hemmeligt for begge Gudinder. Men Himlens Straf er over ham. Han synes

at forvandle sig for mine Øine og at blive som en Fyrste fra Feernes og Alfernes Land, om han endog var en af Christenhedens mildeste Riddere, ja om han endog var slaaet til Ridder ved Christi Grav og var bleven en Guds Ridder; thi saaledes kaldes det jo.

Keiseren. **Miles dei!** Ja, eders Majestæt!

Keiserinden. Dankongen har intet Hjerte og jeg troer, at hans Krone er hamret af Trolde i det yderste Nord.

Valdemar. Med Keiserinden selv er i dette Øieblik foregaaet en Forvandling. Jeg seer i eders Majestæt kun en af de kronede Feedronninger, der besidde Alt, hvad der er skjønt, uden menneskelig Følelse. Forvandl eder igjen, skjønne Keiserinde! Jeg kan ikke taale dette Syn.

Keiserinden. Jeg staaer som en Skytsaand for eders ældre Broder, Prinds Otto, i den menneskelige Følelses Herlighed. Den faure Prinds er et Offer for Fyrsters Hevn og Rigsstænders Statskunst. Det veed jeg. Men hvor kunde Konj Valdemar bringe det over sit Hjerte at gribe efter den Krone, der tilkom Prinds Otto?

Valdemar. Ogsaa for mig svæver eders Majestæt som en Skytsaand i de menneskelige Følelsers Herlighed. Keiserinden kan ikke taale, at jeg er indhyllet i nogen Sky, og jeg kan lykkeligviis bevare eders Gunst. De danske Prindser have alle lige Ret til Thronen, naar Kongen, deres Frænde, døer. Den Ældste er ikke nærmere end den Yngste. De anse det for et Kald af Gud, hvem Folket vælger, og vige ærbødigt tilside for den af Folket Kronede. Dennegang er den kongelige Krone tungere end nogensinde. Aldrig var der et helligere Kald af Gud. Folket bæver i det sønderrevne Land. Jeg har kun modtaget Kronen, fordi

jeg føler mig kaldet til at frelse Riget. Jeg har forberedt mig til mit høie Kald; men vemodigt har jeg seet, at min Broder, Prinds Otto, ikke var i Lykkens Gunst. Dog det er ikke mig, men de danske Rigsstænder, som maae forsvare Valget for eders Majestæts skjønne Følelse.

Stigot. Danmarks Rige er vor eneste Tanke i denne Tid og eders Majestæt vil selv føle, hvor rigtigt Valget er. Lad Prinds Otto være Hans Naade Kong Valdemar nok saa dyrebar — han er fangen og Tiden er kostbar. Lykken vil ikke følge ham og Riget søger en lykkelig Konge. Kong Valdemar er keiserligt opdraget og lover den vise Regent, hvorefter Folket sukker. Rygtet om hans ridderlige Dyder har udbredt sig i det trøstesløse Land, og havde Hans Naade fornægtet sine Fædres Krone, da maatte vi knæle for hans Fod og bede, indtil han modtog den.

Keiseren. Siden Prinds Ottos Stjerne dalede i Slaget ved Lohede og hos det danske Folk, saae jeg bestandig Prinds Valdemars Stjerne at stige. Det gunstige Øieblik er kommet, som jeg forudsaae.

Stigot. Prinds Otto føler selv, at hans Stjerne er dalet hos Folket, men selv om den stod nok saa høit, saa har dog Modgangens Mørke og det langvarige Fængsels Ensomhed gjort Prindsen til en Sværmer. Korset paa Maltheserriddernes hvide Kappe er bleven hans Stjerne. Han har sagt mig, at han indtræder i Ordenen, naar de ædle Grever af Holsteen aabne hans Fængsel i Rendsborg.

Keiseren. Hvad svarer de holsteenske Rigsfyrster til dette Forslag?

Henrik. Min høibaarne Faders Skygge træder i Veien for Prinds Ottos Frihed.

Keiseren. Jeg ærer eders Følelse, tappre Fyrste! Men Prinds Otto var jo uskyldig i Grev Geerts Død. Det var Ridder Ebbesen, som slog eders Fader. Med ham kan I kun have Feide. Krænk ikke i Prinds Ottos Person Fyrsternes Høihed, som I selv har faaet i Arv. Mig synes, at den alt har været krænket forlænge. Forglem ei heller, at eders Broder, den ædle Grev Claus, har en Stemme i denne Sag.

Claus. Lad Prinds Otto vorde fri, Henrik! Hvo kan fortænke ham i, at han prøvede at bane sig Vei til sine Forfædres Throne! Hvi skulle vi, der ere Fyrster som han og selv hjemfaldne til Lykkens Omverlinger i standende Slag, være ham saa haarde? Udfordre vi ikke selv, ligesom han, den ubekjendte Skjebne? Den Tanke har altid voldt mig Smerte, at den ædle unge Ridderstikkelse skulde hensvinde som en Skygge i det mørke Fængsel.

Henrik. Prinds Otto bærer det danske Vaaben, og hvor jeg nu speiler mit Øie i dette forhadte Vaaben, lyner det Hevn.

Claus. Selv Hevnen, Henrik! bør være retfærdig.

Valdemar. Folket kalder mig, dets Røst er Guds Røst. Jeg bestiger mine Forfædres Throne, men ikke med den Følelse, at min Broder vansmægter i eders mørke Fangetaarn, Grev Henrik! I erkjendte mig før for Danmarks Konge — vil I paa denne Maade tilbagekalde det?

Keiseren. Og i eders Lehnseed ligger det Løfte, at I vil holde Fyrsternes Høihed hellig.

(Grev Henrik seer sig vildt om.)

Keiserinden. Lad ikke den friske Sorg forvilde eder, ædle Rigsfyrste! Den Følelse, som leder eder, den

er skjøn, ja den er sjelden iblandt kronede Hoveder, og alle Damer, som staae under ædle Ridderes Beskyttelse, lægge den som et Gudebarn ved deres Hjerter. Men skal Fyrsters Høihed undgjelde for denne Følelse? Dersom I betænker eder paa at løslade den uskyldige Prinds Otto, da opfordrer jeg paa den fyrstelige Høiheds Vegne alle gode Riddere til at kæmpe med eder for min Skyld. Ikke blot i Eders Haardhed, men i eders Ringeagt for det kongelige Blod ligger en Fornærmelse imod os Alle; thi hvad har Prinds Otto vel gjort eder Andet, end at han er bleven eders Fange efter en ridderlig Kamp?

Henrik. Ja jeg maa feile. Jeg troer det paa eders Majestæts Ord. Det var uridderligt, om jeg ikke gav Rigets ophøiede Keiserinde Ret. Prinds Otto er fri!

Keiserinden. Maltheserriddernes hvide Ordenskappe vil være et Symbol paa Prinds Ottos Uskyld, som Kong Valdemars Krone er et Symbol paa hans Seir over os Alle. Jeg vilde ingen Feil kunne see paa den kongelige Herre, naar han ikke var en Anachoret, en særsindet Eremit. Han har i sit lille Hof i Prag, der var et Olymp i nordisk Smag, i de senere Aar været som de indiske Fyrster, der udgive sig for Guder og meget sjeldent lade sig tilsyne.

Valdemar. Ja jeg drog mig tilbage fra Verden, men kun for at omgaaes med mit Folks Aand og mildne min Hjemvee. Jeg fordybede mig i Valdemars Lov, i Gildeskraaer og Gaardsretter.

Keiserinden. Men berettiger dette Særsind eders Naade til at hjemsøge os med en Sværm af Hieroglypher?

Valdemar. Hieroglyphen forsvinder og bliver en Gildeskraa, naar eders Majestæt foreskiller eder nogle

zirligt beskrevne Pergamentblade, hvorpaa Ordensregler, der ere vedtagne af Borgerne og stadfæstede af Kongerne, staae ordnede som Keiserens Livvagt. En saadan Gildeskraa er en Talisman imod Riddernes og Prælaternes Overmod, der nu vil blive som den aftagende Maane.

Keiserinden. Dersom jeg talede meget mere med eders Naade, stod jeg i Fare for at blive saa lærd, at Philosopherne vilde byde mig en Doctorhat.

Valdemar. Intet var naturligere end en Minerva med en Doctorhat, og den vilde altid tage sig smukkere ud paa en Krone af Lokker, der slyngede sig ned over Halsens Marmorsøile, end paa det meest fuldkomne sokratiske Hoved.

Keiseren. Frist ingen Dame til at blive en Minerva, Kong Valdemar! eller til at opnaae Doctorernes Viisdom. Damernes Forstand er fiin og farlig nok som den er.

Keiserinden. Og fortjente den maaskee ikke at beherske det stærkere og stoltere Kjøn, som siden Verdens Skabelse har tyraniseret Alt, hvad der kaldes Qvinde? Og ere Fyrsterne en Undtagelse?

Valdemar. Ingenlunde! De have endog vovet at give Gaardsretter.

Keiserinden. Atter en nordisk Hieroglyph! I alle eders Naades Ord er der attisk Salt. Man bliver nysgjerrig! Hvad mon nu Gaardsretter være?

Valdemar. Love, som Kongerne give for den gode Tone ved Hoffet.

Keiserinden. Barbar! Fremmede Fyrster og Riddere pleie at opvarte os med Tourneringer og Ridderdandse, og ikke med forgyldte Piller. De gjøre sig, ligesom Trou-

badourerne, altid Umage, skjøndt ofte forgjæves, for at fortrylle os ved deres Tone.

Valdemar. Lad mig i denne Afskedens Stund, da jeg maa ligne mig med en Troubadour, hvis Følelser ere i stærk Bevægelse, tiltale eders Majestæter med en af mit Folks yndige Viser. De ere dybe og eiendommelige som den nordiske Aand. Vore Skjalde gribe Toner, som overgaae Troubadourernes kjælne Tryllerier.

Keiserinden. Mine Nerver ere ofte blevne haardt angrebne af Kong Valdemars Fløitetoner i Slottet i Prag. Thi man sagde mig, naar jeg hørte det underfulde Spil, at det var eders Naade, som legede. Maaskee vil Kongen fløite til Afsked?

Valdemar. Min Toneleeg maa blive en af mine Hemmeligheder. Da Pan spillede paa Fløite, blev hans Ansigt til Latter for Guder og Gudinder. Men min Skjald vil gribe sin Harpe, og der maa blandt Frøken Helvegs Jomfruer være Damer, og blandt de danske Riddere Herrer, som kunne synge en nordisk Kæmpevise til Harpen; thi disse skjønne Viser have hjemme i mit Lands Ridderborge. Det skal være livsaligt, naar de om Vinteren gjenlyde i Fruerstuerne og om Sommeren i Rosenlundene.

Victoria, Thorgeir Danaskald og Ridder Sigot (synge til Skjaldens Harpe):

Danmark, deiligst Vang og Vænge,
Lukt med Bølgen blaa —
Hvor de vakkre danske Drenge
Mon i Leding gaae —
Mod de Saxer, Slaver, Vender,
Hvor man dem paa Tog hensender!

Een Ting mangler for den Have
Ledet er af Lave.

Beltet ved Guds Forsyn hegner,
Værger fleste Land;
Hvad man under Danmark regner,
Nyder Værn af Vand.
Ingen Nabo, som vil vinde,
Tør paa Danmark gaae iblinde.
Selv naar Ledet er af Lave
Lukke vi vor Have.

Dannemark vi kunne ligne
Ved en frugtbar Vang
Hegnet rundt omkring. Gud signe
Det i Nød og Trang!
See, som Korn opvoxe Knægte!
Der kan kjækt mod Fjenden fægte,
Og i vore Vaabens Lykke
Dannevirke bygge.

Keiseren. Far til eders Himmel, Kong Valdemar! til det høie Nord, som for os er et underfuldt Skyland.

(Giver Kongen sin Haand.)

Keiserinden. Nu forstaae vi eders Naades Hjemvee. Norden faaer sig en Halvgud igjen, som gjennem de adspredte Skyer sees siddende paa sin Throne.

(Keiseren, Keiserinden, Fyrsterne og Fyrstinderne gaae.)

Syvende Scene.

Kong Valdemar. Frøken Helveg og hendes Jomfruer, blandt dem Victoria. Ridder Podebusk, Gesandterne, Thorgeir Danaskald.

Valdemar. Kæmpevisens Toner har gjort Norden Ære. Jeg maa hilse den Nattergal iblandt eders Jomfruer, Frøken Helveg! som sang.

Helveg. Ridder Stigot kan ikke nokſom priſes, Herr Konge! Han kunde ikke undvære ſin Brud, mens han drog til den keiſerlige Borg Spandau. Han voldte mig derfor den Glæde, at Biſkoppen af Venſyſſels Frænde, Frøken Victoria, ledſagede mig hid.

Valdemar. I trolover eder med ſtor Forſtand, Ridder Stigot!

Stigot. Min Brud, Herre Konge! har nydt en Gudindes Ære. Hun var Grev Geerts Nemeſis. Hun ſtraffede ham for Biſkoppen af Venſyſſels Fængsling. Den mishandlede Prælat ſtod hende ſelv bi. Ved ſindrige Samtaler og ved magiſke Midler kaldte hun hans Livs Erindringer frem for hans Sjæl og ængſtede hans Samvittighed i Midnattens Mørke. Hans tungſindige Tider tiltog og hans Sjæl var ſygere fra den ſamme Time.

Valdemar. Naar I har ſtraffet mit Huſes Fjende, ſkjønne Dame! da tilbeder jeg eder ſom Gudinden Nemeſis. Men jeg lykønſker eder til at blive den førſte Ridderfrue i Danmark.

Victoria. Ridder Niels Ebbeſen fuldførte den Dom, eders Naade! ſom Grev Geerts egen Samvittighed fældede over ham.

Valdemar. Velsignet være Niels Ebbesen! Han skal have hemmelig Bistand. Kan denne vanskelige Sag styres fra eders Borge i Jylland?

Stigot. Umærkeligt, Herre!

Valdemar. Alle Livets Spørgsmaale synes for eder, Hr. Ridder! at være mathematiske Problemer, dem I løser som en Archimed. I har lykkeligt fundet igjennem de meest forviklede Forhold uden at støde an. Der er uendelig fine Vendinger i eders Liv. I bør være min høire Haand og jeg udnævner eder til min Drost. (Stigot knæler.) Staa op, Stigot! og forlad ikke eders faure Brud for Drostens Skyld. Vi kunne ikke see ind i Damernes Hjerter. De ere uigjennemskuelige Løndomme og Livets Orakler for os. Disse Orakters Forhæng er et rosenrødt Drapperie af Smiil, som til en Forandring, -- priset være Taarernes Gudinde! — afløses af et mørkt, besat med Perler og Diamanter. Men vi haabe, at de faure Brude have den samme Forlængsel som vi. Thi ville vi nu flyve til Gottorp og lade vort Bryllup boe. Mange Fyrster og Herrer ville ride med. Vi ride ind i et ægyptisk Mørke, som den holsteenske Pharao har kaldt over Land og Rige; men naar jeg kommer hjem, bliver det atter Dag i Danmark.

(Valdemar gaaer, fulgt af Gesandterne og sit Følge.)

Helveg. Gaaer bort, I Jomfruer alle! Det er en drømmende Overgang, denne Brudefærd, og dog saa fuld af Tanker. Man synes, ligesom Gudinden Iris, at vandre til Himlen paa Regnbuer, og favner maaskee kun sine skjønneste Drømme. (Jomfruerne gaae.)

Ottende Scene.

Helveg (alene).

Ja, Valdemar er faur og fiin iblandt Fyrster. Hans Forstand vil adsprede de mørke Skyer og den klare Dag omstraale ham i Krone og Purpurkaabe. Men krænker jeg ikke mine Forfædres Aander, naar jeg throner ved hans Side, som bliver en Lysets Fyrste for Danmark? Helveg tør ikke tænke paa sig selv; thi hvorfor blev hun Valdemars Dronning: (nynnende) „Fordi de spillede, fordi de spillede Guldtærning" om Slesvig. Men jeg hæver mig jo ved at ægte ham, og Abelis Slægt er en af de stolteste — den offrer Tid og Evighed for den søde Hevn. Jeg sværmer for at see mig selv i det høie Purpur, i Guldkronens Flammer, i Diamanternes Lyn, om end min Stamfaders Aand spøger i mit Hjerte, og jeg der, i denne underlige Time, hører en hemmelighedsfuld Røst, der varsler som fordum Volas Orakel:

Nu fortner Solen,
Nu synker Jorden
Og Himlen taber
Hver Glimt af Stjerne.
Men svøbt i Røgen
Sig svinger Ilden
Til Luer lege
Ved Lysalshjem.